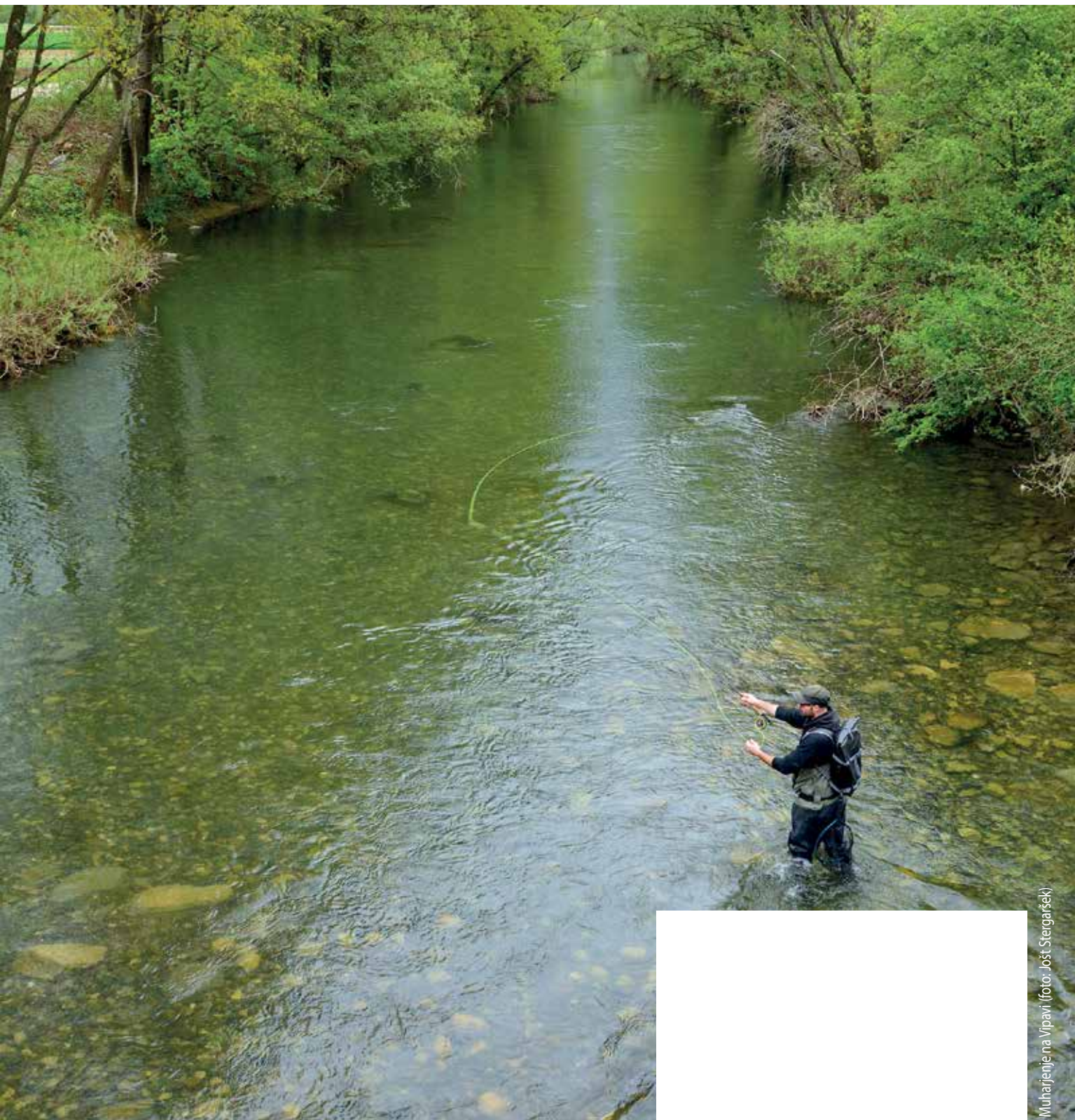

4

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2025
LETNIK LXXXIV
ISSN 0350-4573

Muharjenje na Vipavi (foto: Jošt Stegarišek)

							SESTAVIL ROMAN KARNIČ- NIK	VOJAŠKO POVELJ- STVO	DRUŽABNA PRIREDI- TEV OB- ČAJU	BREZREPA DVOŽIVKA	MESTO V ČRNI GORI	ALEŠ KLINAR
							SLADKOV. ROPAR- SKA RIBA					
							IGRA S KARTAMI					
							REKA V PO- DONAVJU					KRAJ PRI KAMNIKU
	PETER ZAGOŽEN	ZELENICA V PUŠČAVI	KLADA ZA SEKANJE DRV	LASTNOST OZKOSR- ČNEGA	VODNA ŽIVAL ŠAHOVSKA FIGURA				ANGL. V REDU			
										AM. IGRALEC JAMES		
POPIS POTOVA- NJA POTI								RIMSKI CESAR				
								RJAV METULJ				
PREBIVA- LKA ZANZIBAR- JA										RIMSKA 1000		
										TOČILNI PULT(pog)		
	PRAVNI PREDPIS VIDEORE- KORDER						VAS PRI DOMŽALAH JAN OBLAK					
JUŽNI DEL BELGIJE									INDISTR. RASTLINA KESANJE			
AVT. OZNAKA ITALIJE		OSMIJ			NASELJE V AJDOVŠČINI IVAN BORŠTNER					NUŠA DERENDA		
										EVROPSKA DRŽAVA		
PRITRDIL- NA BESEDA			AZIJSKO ŽITO ANTON INGOLIČ				EVROPSKA DRŽAVA (PRAGA)					
MATEMA- TIČNI IZRAZ							NADZOR STABILNOSTI VOZILA SOZVEZDJE RIMŠČICE				MESTO V ALŽIRIJI	NITAST IZRASTEK NA KOŽI
NORDIJS KI BOG ZMAGE					HLADNO OROŽJE BRIT. LET. DRUŽBA				POGAN, VELIKAN			
	18 ČRKA ABECEDE INFARKT		AVAR					NEMŠKI FILOZOF GEORG	REKA V AFRIKI GORENJ- SKI OKRAS			
ZDRUŽITEV, ZDRUŽE- NJE												
JUNAKINJA TAVČER- JEVE POVESTI						MESTO V SLAVONIJI SAMO- GLASNIK						
NEODLO- ČEN IZID PRI ŠAHU				GLAVNI URAD ALI SEDEŽ								

SLOVARČEK: CIR-gorenjski okras, JIJEL-mesto v Alžiriji

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Vsebina

KRIŽANKA

Križanka 82

AKTUALNO

Bo sezona 2025 za upravjalce spet polna izzivov?
Tomaž Modic, univ. dipl. biol. 84

DELO RZS

15. Seja UO RZS
Mag. Igor Miličič 85

OBVESTILA

Razpis XXX. tabora mladih muharjev Osilnica 2025
Aleš Horvat, dr. Miroslav Žablar 85

PRAVNI KOTIČEK

Upravljanje ribiških družin
Anže Petrovič, univ. dipl. prav. 87

SEJMI

Ribiški sejem Verona
Tomaž Modic 90

PREDSTAVITEV RIBIŠKIH DRUŽIN

Ribiška družina Lendava
Uredništvo; povzeto po spletni strani RD 92

RIBIČI PIŠEJO

Smiselnost sonaravne vzreje potočne postrvi
Janez Čadež 95

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Naš najstarejši tekmovalc Maksimilijan Stopar
je že kar 75 let zvest ribičiji
Jože Šmejc 96

Petru se je uresničila dolgoletna želja

Jože Šmejc 98

RIBIŠTVO

Nekaj vrstic o linju
Jure Ušeničnik 101

RIBOLOV

Potok presenečenja
Toni Janežič 104

Lov ribona
Vladimir Mikec 106

V SPOMIN

Ervin Belak 108

RIBIŠKA PRIPOVED

Južek
Marjan Toš 109

Zgode in nezgode z ribiških tekmovanj
Andrej Janc 110

REPORTAŽA

Te Waipounamu
Luka Pesjak 111

MLADI RIBIČ

Na našem najmanjšem lovišču
Blaž Dominik 115

RIBIČI KUHAJO

Klen v gorčični omaki z medom in podobni
kulinarčni podvigi
Jure Ušeničnik 118

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2025:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	12. 1.	2. 2.	2. 3.	6. 4.	4. 5.	1. 6.	3. 8.	7. 9.	5. 10.	2. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

BO SEZONA 2025 ZA UPRAVLJALCE SPET POLNA IZZIVOV?

Letošnja ribolovna sezona se je v večini revirjev po Sloveniji že začela. Ribolovni revirji ZZRS niso nikakršna izjema in za leto 2025 upamo, da se ponavljajoči ribolovno neugodni vodostaji, ki smo jih deležni zadnje tri sezone, ne ponovijo. Na mnogih slovenskih rekah se še vedno poznajo posledice poplav izpred dveh let in kot vsi ostali upravljalci, se tudi na ZZRS posledice na ribjem staležu trudimo čim bolje in čim prej odpraviti. Čuvajske službe na revirjih in pomoč prostovoljcev v zadnjih zimskih sezonah so postale ena najpomembnejših nalog pri ohranitvi staležev, ki so iz leta v leto bolj pod pritiskom.

Poleg ribojedih živali, katerih število po podatkih čuvajev neprestano narašča, imajo mile zime v zadnjem obdobju tudi izredno slab vpliv na naravno reprodukcijo in razvoj zaroda še posebej v alpskih rekah. V obdobju, ko bi ribe na drsti potrebovale mir in stabilno okolje (vodostaj) za reprodukcijo, so žal najbolj pod pritiskom predvsem s strani plenilcev. Krivolova v tem času je sicer precej manj kot pred leti, največjo nevarnost predstavljajo visoki vodostaji, ki jih v obdobjih drsti, ko se je v gorah običajno nabiral sneg, do nedavnega nismo imeli. Tako so se na primer slabo končali poizkusi dodatnega zakopavanja iker soške postrvi v Posočju, s pomočjo Jordan/Scotty in kasneje še Whitlock/Vibertovih ribjih inkubatorjev. Kaj se ob teh poplavih, ki zasujejo ali celo odnesejo zgoraj omenjene škatlice, kjer je delež oplojenih iker praktično stoodstoten, dogaja z naravno drstjo, si lahko le mislimo. Zato postaja vedno bolj pomembna vzgoja mladice naših rib v vališčih in ribogojnicah. Na ZZRS in v mnogih ribiških družinah se tega zavedamo in primerno prilagajamo letne načrte za poribljavanje predvsem z mladnicami domorodnih ribolovnih vrst. Brez teh trenutnih prilagajanj smo prepričani, da bi bilo stanje v rekah bistveno slabše. Težavo za ribiče predstavlja čas, ki je potreben, da ti, spolno še nezreli, osebki, dosežejo velikost, ki je tudi zanimiva za ribolov. V hladnih alpskih rekah je za nameček njihova rast precej počasnejša, zato se ta učinek pozna še toliko dalj časa. Kraške reke in reke z manj vodnega padca so glede tega v precej boljšem položaju. Po drugi strani pa so zaradi tega veliko bolj izpostavljene ribojedim živalim, ki so na tem območju običajno še bolj številne.

Nadomeščanje preko zime izgubljenih drstnic na vrhuncu plodnosti z mladimi osebki ima prav tako posledice tako na številu kot na povprečni velikosti javljenega ulova s strani ribičev. Ponekod smo zato domorodnim vrstam na določenih revirjih dodatno zaostrili najmanjšo dovoljeno mero za uplen, ki omogoča vsaj to, da ribiči dodatno ne vplivamo na najbolj produktivno populacijo drstnic, ki je v vodi še ostala. Na srečo se velika večina ribičev v Sloveniji in ribiških gostov iz tujine težave dobro zaveda in v procesu ohranjanja ugodnega stanja populacij domorodnih vrst rib sodeluje na način, da se za morebiten uplen odloča skoraj izključno za poribljeno sterilno šarenko. Omenjeni trend pazljivega spuščanja rib oziroma izrazito selektivnega uplena zaznavamo že kar nekaj časa in zasluga gre predvsem informiranju, vzgoji in izobraževanju ribičev že v mlajših letih. Ribiške družine imajo pri tem najverjetneje ob njihovem delu z mladinci največ zasluga, tudi ribiški tabori pod okriljem Ribiške zveze Slovenije imajo, kot vse kaže, prav tako svoj delež. Na ZZRS se trudimo redno objavljati prispevke na omenjeno temo zaščite domorodnih ribjih vrst na različnih spletnih mestih ter sodelovati na dogodkih, kjer prikazujemo svoj pogled in rezultate mlajšim generacijam. Zadnji tak primer je bilo sodelovanje z RD Ajdovščina v času zimskih počitnic, kjer so otroci spoznali namen in delo v tamkajšnji ribogojnici.

Kako vodnate bodo reke v letošnji ribolovni sezoni, ne more napovedati nihče. Lahko le upamo na malo bolj enakomerno razporeditev padavin kot v zadnjih letih in na uspešno ribiško sezono.

Tomaž Modic, univ. dipl. biol.
Zavod za ribištvo Slovenije

15. seja UO RZS

Seja UO RZS je potekala 6. marca 2025. Prisotnih je bilo osem članov odbora, dva člana in predsednik nadzornega odbora RZS pa so se opravičili.

Po pregledu in potrditvi petih zapisnikov sej delovnih teles RZS in njihovih poročil o delu sta bili osrednji točki seje pregled osnutka letnega poročila RZS o delu v preteklem letu in predlog finančnega plana za letošnje leto – obe točki sta prav tako osrednja vsebina vsakoletne skupščine RZS, 27. marca 2025 v veliki dvorani ČZS Lukovica. Predsedniki in pooblaščen predstavniki RD bodo pregledali celotno poročilo, ki ga je RZS dolžna predati Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter vsako drugo leto tudi Ministrstvu za naravne vire in prostor. Pri finančnem planu bodo predsedniki RD seznanjeni tudi s stanjem porabe sredstev za poribljavanja za v poplavah prizadetim RD, odobrenih na lanskoletni skupščini zveze. Člani UO so podrobno prediskutirali predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika RZS o usposabljanju ribiških pripravnikov in opravljanju ribiških

izpitov. Ocenili so, da je predlog primeren za obravnavo na letošnji skupščini RZS.

Med drugimi točkami dnevnega reda tokratne seje so člani UO potrdili poročilo inventurne komisije o stanju materialnih in denarnih sredstev na RZS ter predloge sprememb pravil RZS o lovu rib s plovcem. Podana je bila tudi redna seznanitev o stanju priprav na prihajajoči mednarodni ribiški kongres CIPS v Bohinju konec aprila. Pri seznanitvi glede problematike zahtev Javnega sklada kmetijskih zemljišč do RD žal v preteklem mesecu ni bilo novic, ki bi ribičem lahko pomagale v postopkih; še vedno pa RZS računa na delovanje skupine NVO za trajnostni razvoj za pripravo skupne pravne rešitve.

Mag. Igor Miličič,
sekretar RZS

OBVESTILA

RAZPIS XXX. TABORA MLADIH MUHARJEV OSILNICA 2025

Komisija pri UO RZS za delo z mladimi ribiči razpisuje **XXX. muharski tabor mladih ribičev Slovenije**. Razpis velja za mladoletne člane ribiških družin in nečlane, ki so rojeni v letih 2010 do vključno 2013. Tabor bo v RD Kočevje, hotel Kovač Sela 5, Osilnica **od petka, 16. maja, do vključno nedelje, 18. maja 2025**. Taborniki bodo bivali v prostorih hotela KOVAČ.

Pričakovani **prihod in namestitev udeležencev: petek do 16. ure**.

Vsaka prijaviteljica (ribiška družina ali območna zveza ribiških družin) obvezno zagotovi in prijavi mentorja za tabornike iz svojega okolja. Mentor je lahko tudi eden od staršev otrok, udeležencev tabora. Na taboru so lahko prisotni tudi starši otrok, ki so udeleženi na taboru, vendar se morajo prijaviteljici organizatorju tabora, da jim ta zagotovi rezervacijo bivanja, ki pa je samoplačniška. Za vsake tri tabornike je obvezen en mentor.

Prijaviteljica za mladoletnega člana prispeva kotizacijo v znesku **90,00 €**, za mentorja pa **110,00 €**. Starši otrok, ki niso člani nobene RD, za svojega otroka prispevajo kotizacijo v znesku **120,00 €**. Računovodstvo RZS bo na podlagi prispelih prijav prijaviteljicam oz. staršem izstavilo račune, ki morajo biti poravnani pred začetkom tabora.

Vplačanih kotizacij RZS ne bo vračala.

Za prevoz udeležencev na tabor in nazaj poskrbijo prijaviteljice.

Zborno mesto:

Hotela KOVAČ, Sela 5 Osilnica.

Potek prijavljanja:

do 18. 4.: RD, ZRD ali klub izbere mladoletne člane za udeležbo na taboru.

do 9. 5.: RD, ZRD ali klub prenese kandidate v razpisni seznam v programu KLEN, ki bo odprt od 17. aprila do 8. maja ali do zasedbe prostih mest. Če prijaviteljica ne bo prijavila mentorja, se mora predhodno dogovoriti z eno od sosednjih RD za skupnega mentorja.

Otroke smejo prijavit tudi starši otrok, ki so včlanjeni v eno od ribiških družin, pa tudi tisti, katerih otroci niso člani nobene od RD. V tem primeru starši sami prijavijo tabornika na naslov RZS do 30. aprila (p. p. 2974, 1001 Ljubljana).

do 13. 5.: Strokovna služba RZS pripravi pregled vseh udeležencev tabora (ločeno mladoletne člane in mentorje) po abecednem vrstnem redu RD in klubov ter ga dostavi vodji tabora. Strokovna služba upošteva samo tiste prijave, za katere so prijavitelji nakazali kotizacijo.

Opozorilo: V primeru kakršnih koli zdravstvenih težav otroka ali obvezne diete morajo starši napisati navodila za zdravljenje in jih oddati odgovornemu mentorju.

Posebna ponudba: Starši, ki bi želeli za čas muharskega tabora preživeti vikend v Osilnici, se lahko prijavijo, da jim rezerviramo bivanje po ugodni ceni v hotelu ali kje v bližini.

Lep pozdrav in dober prijem!

Predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči:
Aleš HORVAT, l. r.

Predsednik
Ribiške zveze Slovenije:
dr. Miroslav ŽABERL

Program aktivnosti 30. muharskega tabora OSILNICA,**16. do 18. maj 2025**Prizorišče tabora - **Hotel KOVAČ**; Ribolovni revir reka »KOLPA« RD KOČEVJE**Petek, 16. maj**

- Do 16. ure prihod udeležencev tabora v **hotel KOVAČ, Sela 5, 1337 Osilnica**
 - namestitve po sobah (mentorji in vodja tabora)
- 16.00–16.30 Otvoritev in pozdravni govor udeležencem (vodja tabora)
 - pozdrav predsednika RD Kočevje in predsednika RZS
- 16.30–17.20 Predavanje in praktični prikaz discipline kasting, trening (mentorji, komisija za kasting)
- 17.30–19.30 Met muhe v tarčo in daljavo (mentorji, komisija za kasting - igrišče hotela)
- 19.45–20.30 Večerja (restavracija hotela)
- 20.30–22.00 Vežanje umetnih muh (vezalna komisija in mentorji)
 - 22.00 Počitek (dežurni mentorji)

Sobota, 17. maj

- 6.30–7.00 Vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob (dežurni mentorji)
- 7.00–8.00 Zajtrk (restavracija hotela)
- 8.30–11.00 Predavanje o entomologiji (učilnica hotela, vezalna komisija)
- 11.00–12.00 Prikaz tehnike muharjenja in priprava pribora za ribolov (vezalna komisija, MTP in mentorji)
- 13.00–14.00 Kosilo (restavracija hotela)
- 14.30–17.30 Ribolov Kolpa in Čabranka (MTP in mentorji)
- 18.00–18.30 Predavanje na izbrano temo (predsednik RZS, predsednik DMR)
- 19.00–19.45 Večerja (restavracija hotela)
- 20.00–22.00 Vežanje umetnih muh (vezalna komisija in mentorji)
 - 22.00 Počitek (dežurni mentorji)

Nedelja, 18. maj

- 6.30–7.30 Vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob (dežurni mentorji)
- 7.30–8.30 Zajtrk (restavracija hotela)
- 9.00–12.00 Ribolov na Kolpi z mentorji (MTP – mentorji)
- 13.00–14.00 Kosilo (restavracija hotela)
 - 14.00 Pospravljanje opreme in priprava na zaključek (mentorji)
 - Proste aktivnosti, priprava gradiva za bilten (risbe in pisni prispevki udeležencev tabora)
- 15.00 Zaključek tabora (predvideno ob 16.00 razpust tabora)

Ljubljana, januar 2025
Vodja tabora: **Aleš HORVAT**

POSEBNO OPOZORILO: v primeru slabega vremena ali povišanega vodostaja na reki se program sprti prilagodi razmeram na terenu!

OPREMA ZA MUHARSKI TABOR

V kompletu za udeležbo na muharskem taboru mladih ribičev Ribiške zveze Slovenije (RZS) mora biti:

– osebni dokumenti:	– oblačila, obutev in drugo:
KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA	pižama
ČLANSKA IZKAZNICA (neobvezno)	par navadnih copat (za bivanje v domu)
OSEBNA IZKAZNICA ALI POTNI LIST (osebni dokument)	majice – dolg rokav
	majice – kratek rokav
– oprema za bivanje:	spodnje perilo
pribor za osebno higieno: milo, glavnik, šampon, zobna ščetka, zobna pasta	kratke hlače
mala in velika brisača za osebno higieno	rezervne dolge (tople) hlače
baterijska svetilka	športne copate
	vetrovka ali debel pulover
– za spremljanje programov tabora:	dežni plašč
ribiški škornji - visoki ali ribiške hlače	
muharski telovnik, podmetalka	
muharski ribolovni pribor (opremljena muharica z koleščkom, predvrvice in umetne muhe vseh vrst)	
namizna svetilka za vežanje muh (priporočeno)	
muharski vezalski pribor: muharski trnki, pribor za vežanje umetnih muh in vezalni material (priporočeno)	

Podrobna navodila ti bo posredoval vodja skupine – tvoj mentor – na pripravljalnem sestanku za tabor. Pred odhodom na tabor mora mentor osebno pregledati veljavnost osebnih dokumentov udeležencev.

Aleš HORVAT,
predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči

Foto: spletni viri

§ UPRAVLJANJE RIBIŠKIH DRUŽIN

Uvod

Marec je čas občnih zborov, ko imamo ribiči priložnost, da se srečamo v nekoliko večjem številu ter izmenjamo mnenja, obnovimo ribiške zgodbe preteklega leta in delimo načrte za prihodnost. Ribiči z udeležbo na zboru članov pokažemo svojo aktivnost in pripadnost ter podpora ribiški družini. Zaradi vseh zahtev sodobnega načina življenja včasih udeležba na občnem zboru ni takšna, kot bi si lahko želeli. Na občnem zboru Ribiške družine Medvode smo imeli ob relativno dobri udeležbi, ki je omogočala enostavno ugotovitev sklepčnosti zbora, priložnost poslušati zanimiv nagovor predsednika ribiške družine, ki je **še posebej** poudaril pomen aktivnosti članov. Pojem ribiške družine je v Sloveniji tako globoko zakoreninjen v tradiciji sladkovodnega ribištva, da je vključen tudi v zakonodajo, saj Zakon o sladkovodnem ribištvu izrecno določa, da je ribiška družina tisto društvo, ki ima sklenjeno koncesijsko pogodbo za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiškem okolišju. Ob tem ne gre spregledati, da se v Sloveniji poleg lovskih družin samo še ribiška društva imenujejo družine. Razmislek o aktivnosti članov pri opravljanju raznih nalog v društvu nas hitro napelje k razmisleku o upravljanju ter o vsem, kar je z organizacijskega vidika potrebno, za uspešno delovanje ribiške družine.

Upravljanje društva

Upravljanje vsakega društva je seveda naloga in odgovornost njegovih članov. Ustrezne pravne podlage za organizacijo

društva pa vsebuje Zakon o društvih, ki določa, da pri upravljanju društva člani društva sodelujejo bodisi neposredno ali posredno po predstavnikih, izvoljenih organih oziroma zastopniku društva. Zakonodaja nalaga, da je način sodelovanja članov pri upravljanju društva, njihove pravice in dolžnosti treba urediti v statutu, ki je temeljni akt društva.

Organi društva

Na podlagi 12. člena Zakona o društvih se vprašanja, povezana z načinom upravljanja društva, uredijo v temeljnem aktu oziroma statutu društva. Organe društva sestavljata najmanj zastopnik društva in zbor članov, ki sta glede na zakonodajo obvezna organa društva. S statutom pa je možno glede na potrebe, vezane na velikost društva, določiti tudi druge organe. Če se člani društva odločijo, da društvo za svoje delovanje potrebuje še druge organe, morajo v statutu določiti tudi sestavo dodatnih organov, pristojnosti, odgovornosti, način sprejemanja odločitev, medsebojna razmerja, mandatno dobo ter način izvolitve oziroma imenovanja in razrešitve članov.

Zbor članov

Najpomembnejši organ vsakega društva je zbor članov, ki ga lahko imenujemo tudi občni zbor ali skupščina, za katerega je značilno, da ga sestavljajo vsi člani društva. Prav sestava organa zboru članov daje tudi največjo legitimnost za sprejemanje najpomembnejših odločitev v društvu. Ob

pregledu Zakona o društvih lahko ugotovimo, da je vloga zbora članov opredeljena v določbah 13., 26. in 38. člena zakona, ni pa posebnih ovir, da zbor članov skladno s statutom odloča tudi o drugih vprašanjih, ki jih zakon ne navaja izrecno.

Zbor članov ima edini pristojnost, da sprejme statut društva ter vse njegove naknadne spremembe, ki se nanašajo na:

- ime in sedež društva (izbrani kraj poslovanja društva), namen in cilje delovanja društva;
- dejavnost oziroma naloge društva;
- pogoje in način včlanjevanja ter prenehanja članstva;
- pravice in obveznosti članov;
- način upravljanja društva;
- zastopanje društva;
- financiranje društva in način izvajanja nadzora nad razpolaganjem s premoženjem društva ter nad finančnim in materialnim poslovanjem društva;
- način zagotavljanja javnosti dela društva;
- način sprejemanja sprememb in dopolnitev temeljnega akta;
- način prenehanja društva in razpolaganje s premoženjem v takem primeru.

Navedeno pomeni, da je za vse kasnejše spremembe na zgoraj navedenih področjih potrebna sprememba ustrezne določbe statuta, za takšno odločitev pa je na podlagi zakonske ureditve pristojen zbor društva.

Zbor društva na podlagi drugega odstavka 13. člena Zakona o društvih sprejema tudi druge najpomembnejše odločitve v društvu. Med takšne pomembne odločitve brez dvoma sodi tudi odločitev o morebitnem statusnem preoblikovanju, tj. spojitvi oziroma pripojitvi društva ter odločitev o ustanovitvi zveze društev, pa tudi odločitev o prenehanju društva.

Praviloma zbor članov odloča tudi o pritožbah zoper odločitve organov društva oziroma zastopnika društva, vendar pa lahko statut določa drugače in pritožbeni postopek uredi tudi drugače.

Med pomembnejše naloge zbora članov društva spada tudi sprejetje letnega poročila, pri čemer ne gre spregledati pogoja, da je poročilo veljavno sprejeto, če je bil pred tem opravljen notranji nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem društva.

Zbor članov lahko skliče zastopnik društva, ki je dolžan sklicati zbor najmanj enkrat letno, statut pa lahko določi tudi pogostejše sklice zbora. Zastopnik društva pa ni edini, ki ima pravico sklicati zbor članov, saj to lahko stori tudi najmanj petina vseh članov društva. Takšen položaj bi lahko nastal, če zastopnik društva zbora članov iz kakršnega koli razloga ne bi želel sklicati zbora.

Udeležba na zboru članov je poleg v uvodu navedenih razlogov pomembna predvsem zaradi zagotavljanja sklepčnosti zbora, oziroma povedano drugače zaradi zagotavljanja zadostne udeležbe, ki je potrebna za veljavno odločanje organa društva. Na podlagi Zakona o društvih je zbor članov sklepčen, če je navzoča več kot polovica vseh članov, odločitve pa so veljavno sprejete, če je zanje glasovala večina navzočih članov. Navedeno pravilo o sklepčnosti velja tudi za vse druge kolegijske organe društva, pri čemer je na podlagi izrecne zakonske določbe v statutu vprašanje sklepčnosti mogoče urediti drugače, prav tako pa je možno drugače opredeliti tudi večino, ki je potrebna za veljaven sprejem odločitev.

Zastopnik društva

Društvo na podlagi drugega odstavka 5. člena Zakona o društvih zastopa oseba, ki je določena s temeljnim ak-

tom. Zakon za zastopnika društva ne predpisuje nobenih posebnih zahtev, saj je to lahko vsaka poslovno sposobna fizična oseba.

Društvo ima lahko največ dva zastopnika, vendar mora to možnost določiti statut društva. V takšnem primeru pa je treba določiti tudi način zastopanja, ki je lahko bodisi skupno (sopodpis) ali samostojno in določiti tudi meje pooblastil za zastopanje.

Zastopnik društva ima prav tako kot zbor članov pomembno vlogo pri delovanju vsakega društva, saj odgovarja za njegovo zakonito poslovanje. Za obveznosti društva praviloma odgovarja le društvo, in sicer z vsem svojim premoženjem. Vendar pa lahko v določenih primerih, kadar gre za resne zlorabe funkcije, z vsem svojim premoženjem poleg društva do višine oškodovanja odgovarja tudi zastopnik društva. Gre za primere namernega zmanjšanja premoženja društva v svojo korist ali korist koga drugega ali pa zmanjšanje premoženja društva s preusmeritvijo poslovanja oziroma finančnih tokov na drugo pravno ali fizično osebo.

V statutih ribiških družin je običajno določeno, da se zastopnik društva imenuje predsednik, ki poleg vodenja opravlja tudi reprezentativno funkcijo, saj predstavlja ribiško družino. Glede na vlogo predsednika ribiške družine je povsem logična rešitev, da gre za voljeno funkcijo, saj predsednika običajno volijo vsi člani na zboru članov. Slednje predsedniku ribiške družine daje ustrezno legitimnost, posledično pa predsednik za svoje delo odgovarja društvu oziroma zboru članov. Predsednik ribiške družine pa ima lahko poleg vodenja ribiške družine vlogo tudi v drugih organih društva, praviloma je to v upravnem odboru ribiške družine.

Glede na naravo funkcije bo predsednik ribiške družine tisti, ki bo v imenu društva sklepal pravne posle, podpisoval pogodbe ter vse listine, ki jih ribiška družina naslavlja na svoje člane ter družino zastopal v razmerju do državnih organov.

Neobvezni organi društva, značilni za ribiške družine

Zakon o društvih določa zgolj dva obvezna organa društva, tj. zbor članov in zastopnika. Odločitev o oblikovanju dodatnih organov društva je tako prepuščena članom ter urejanju v statutu društva. Za ribiške družine je običajno, da organe društva sestavljajo še upravni odbor, nadzorni odbor, tajnik oziroma blagajnik, podpredsednik družine, disciplinski tožilec in disciplinsko razsodišče oziroma komisija.

Podpredsednik ribiške družine

Funkcija podpredsednika ribiške družine oziroma namestnika predsednika lahko zelo učinkovito rešuje vprašanja nadomeščanja odsotnosti ali smrti predsednika ribiške družine in v teh primerih zagotavlja določeno nujno potrebno kontinuiteto delovanja društva. Način imenovanja določa statut društva, pri čemer je podpredsednik lahko tudi voljen, bodisi posredno, npr. s strani upravnega odbora, ali pa tudi neposredno na zboru članov. Z zakonom o društvih pa ne bi bila v nasprotju tudi rešitev, ki bi predvidevala, da si predsednik ribiške družine sam izbere in imenuje namestnika, pri čemer bi bilo treba takšen način imenovanja podpredsednika ribiške družine ustrezno opredeliti v statutu društva.

Upravni odbor

Če lahko zbor članov primerjamo s skuščino gospodarske družbe, potem lahko funkcijo upravnega odbora primer-

jamo z upravo v dvotirnem oziroma upravnim odborom v enotirnem sistemu upravljanja gospodarske družbe, saj ima upravni odbor v društvu običajno operativne oziroma izvršilne naloge. Naloge in sestavo ter način formiranja oziroma odpoklica upravnega odbora ureja statut, običajno pa se člani upravnega odbora volijo na zboru članov, predsednik ribiške družine pa praviloma opravlja nalogo predsedujočega upravnemu odboru.

Upravni odbor delo opravlja na sejah, ki se sklicujejo po potrebi, lahko pa ribiška družina v statutu tudi opredeli, koliko je najmanjše še sprejemljivo letno število sej upravnega odbora. Število članov upravnega odbora bo v praksi povsem odvisno od potreb, predvsem pa velikosti posamezne ribiške družine. V vzorcu statuta, objavljenega na spletnih straneh Ribiške zveze Slovenije, je mogoče najti predlog, da naj upravni odbor šteje od 7 do največ 11 članov. Ob tem je treba dodati, da je v manjših ribiških družinah to število zagotovo lahko tudi manjše.

Med tipične naloge upravnega odbora sodijo izvršne naloge, kot so na primer priprava predloga programa dela, finančnega načrta, odločanje o višini članarine, pregled nad izvajanjem sklepov zbora članov, oblikovanje predlogov splošnih aktov društva, odločanje o pritožbah zoper odločitve članov, skrb za delovanje čuvajske službe ipd. Bistveno pa je, da društvo ob upoštevanju razmejitev zakonsko določenih pristojnosti zbora članov in zastopnika društva v statutu jasno opredeli naloge, ki naj jih opravlja upravni odbor.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor v ribiški družini običajno opravlja naloge spremljanja in nadziranja zakonitosti delovanja ter izvajanja nalog, ki jih ribiškim družinam nalagajo veljavni predpisi, kot je na primer izvajanje ribiškogojitvenega načrta. Nadzorni odbor nadzira tudi finančno poslovanje ribiške družine ter izvajanje sklepov zbora članov. Med nalogami nadzornega odbora običajno sodi tudi pregled letnega poročila ribiške družine. Praviloma člane nadzornega odbora volijo člani društva na občnem zboru, ki mu nadzorni odbor za svoje delo tudi letno poroča.

Gospodar ribiške družine

Zakon o sladkovodnem ribištvu določa, da mora imeti koncesionar za izvajanje ribiškega upravljanja strokovno usposobljene delavke oziroma delavce, ki opravljajo naloge gospodarja, izvajalca elektroribolova in ribiškega čuvaja. Glede na navedeno lahko pri pregledu statotov posameznih ribiških družin opazimo posebno funkcijo gospodarja ribiške družine, ki odgovarja za upravljanje in gospodarjenje v ribiškem okolišju v skladu s sklenjenim sporazumom in sprejetimi ribiško-gojitvenimi načrti ter pripravlja vsa poročila o vlaganju, ulovih, škodah ipd.

Blagajnik

Kadar društvo oblikuje funkcijo blagajnika ribiške družine, slednji običajno opravlja funkcijo, podobno računovodstvu in tako skrbi za materialno ter finančno poslovanje ribiške družine. Pri tem gre predvsem za skrb za pravočasno plačevanje računov, pobiranje članarine in izkupička od prodaje ribolovnih dovolilnic komercialnega ribnika, skrb za inventar ipd.

Tajnik

Administrativno podporo delovanju ribiške družine lahko opravlja tajnik, ki vodi tekoče administrativno poslovanje družine in zanj tudi odgovarja. Gre predvsem za pripravo

vseh potrebnih statistik, evidenc in gradiv za seje organov družine. Tajnik lahko predstavlja tudi pomembno povezavo s članstvom, saj tajniki ribiških družin običajno vodijo tudi uradne ure društva.

Disciplinski tožilec in disciplinsko razsodišče

Postopek ugotavljanja disciplinske odgovornosti članov ribiške družine praviloma vodi disciplinski tožilec, ki ima lahko tudi namestnika. Disciplinski tožilec se pri svojem delu zanaša na ugotovitve ribiškočuvajske službe in na tej podlagi pripravlja obtožne predloge, o katerih nato odloča disciplinsko razsodišče. Ribiška družina lahko prosto določi, ali gre pri funkciji disciplinskega tožilca za funkcijo, katere izvolitev se opravi na zboru članov ali pa disciplinskega tožilca imenuje oziroma voli kateri od drugih organov družine, npr. upravni odbor. Zagotovo največjo legitimnost delu disciplinskega tožilca zagotavlja prav izvolitev s strani zbora članov.

Disciplinsko razsodišče oziroma komisija, ki odloča o obtožnih predlogih disciplinskega tožilca, je že zaradi narave odločanja in zagotavljanje nepristranskih in pravičnih odločitev, ki so skladne s pravili o disciplinski odgovornosti članov društva kolegijski organ, ki ga praviloma sestavljajo vsaj trije člani. Glede na dejstvo, da disciplinsko razsodišče odloča o disciplinski odgovornosti članov društva, je najbolj primerna in utemeljena rešitev, da člane disciplinskega razsodišča izvoli zbor članov.

Komisije in drugi pomožni organi

Zakon o društvih ne določa nobene omejitve, koliko organov lahko za svoje delovanje oblikuje posamezno društvo. Glede na navedeno je v statutu dopustno oblikovanje pomožnih organov, kot so komisije, ki so lahko stalne in del katerega koli zgoraj navedenega organa društva (na primer komisije nadzornega ali upravnega odbora za posamezna vprašanja), pa tudi zgolj občasne, kot bi bila lahko na primer posebna komisija za preučitev nastale škode zaradi onesaženja vodotoka ipd. Za komisije ni običajno, da bi bili člani posameznih komisij izvoljeni na zboru članov, temveč gre lahko tudi za imenovanje s strani upravnega odbora ribiške družine.

Sklepno

Organizirano sladkovodno ribištvo in delovanje ribiških družin kot društev, ki opravljajo svoje poslanstvo v javnem interesu, je v celoti odvisno od aktivnosti vsakega posameznega člana društva. Ustrezen minimalni prispevek članov, ki ga zagotovijo z udeležbo, je potreben za zagotovitev sklepčnosti občnega zbora. Dodatna požrtvovalnost članov pa je potrebna za zapolnitev vseh funkcij v drugih organih družine. Navedeno od članov ribiške družine zahteva določen davek v obliki vložka dodatnega časa in delovnih naporov, ki pa je na koncu lahko poplačan z uspešnostjo delovanja in razvojem društva. Poleg kvalitetnega preživljanja prostega časa ob ribolovu lahko aktivnost pri organizaciji ribiške družine za člane pomeni tudi izpolnitev socialnih potreb.

Anže Petrovič, univ. dipl. prav.

Literatura

Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 61/06 z dne 13. 6. 2006, ZDru-1)

Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06, ZSRib)

RIBIŠKI SEJEM VERONA

Letošnji ribiški sejem v Veroni je zame osebno nekoliko odstopal od vseh ostalih, ki sem jih zadnja leta obiskoval v naši soseski. Na povabilo organizatorjev sem po daljšem času namreč spet sodeloval pri vezalnem delu muharskega dela sejma. Ne glede na posledično malo manj časa za ogled predstavljenih novosti mi je vseeno v večji meri uspelo preveriti ponudbo, ki je bila tudi tokrat na muharskem področju zopet zelo pestra. Razstavljalci so ob veliki izbiri opreme obenem nudili tudi standardno preizkušanje le-te na pripravljenih bazenih za metanje, novosti in nove »izume« glede vezanja muh pa smo lahko vezalci preizkusili kar na mestu samem.

Moja pričakovanja glede novosti pri opremi v svetu muharjenje so bila, iskreno rečeno, precej nizka. V zadnjih letih namreč na tržišču nikakor ne najdem nobene »novosti«, ki ne bi bila že vsaj v osnovi nekako reciklirana ideja, ki jo malo starejši že poznamo. Ne morem se znebiti občutka, da na trg ne prihaja skorajda nič več, kar bi lahko na muharjenje vplivalo revolucionarno. Vedno bolj smo priča le še nekašnim izpeljankam sicer že visoko dodelane opreme, ki iskreno za nameček niti niso vedno v smeri izboljšave.

Ena od teh je »anatomski« ročaj muharskih palic, ki jih nekateri proizvajalci v zadnjih letih, za marsikoga že prav nadležno, silijo v ospredje. Očitno niso sposobni razumeti, da če uporabniki ne sprejmejo novosti, verjetno enostavno ni dobra. Zame predstavlja novo in povsem nepotrebno dodatno komplikacijo že tako kompleksnih muharskih metov predvsem z dvoročnimi muharicami. Skratka, ena od več neposrečenih inovacij v zadnjem desetletju so zagotovo prav ti ročaji muharskih palic, ki uporabnika povsem nepotrebno zaklenejo v en sam način prijema. Mar ni lepota metanja prav v tem, da vsak od nas muharjev to počne vsaj malo po svoje?

Novega, kar se tiče osnovne opreme, je vedno manj. Hlačni škornji, čevlji, palice, vrvice in kolesca nekako niso na sejmu predstavljali praktično nič revolucionarnega. Morda še najbolj izstopajo lahki hlačni škornji Simms (Simms flyweight packable waders). Omenjeni škornji so morda ena od novosti, ki zna pritegniti še največ evropskih

Zgodaj pred množicami je bil čas tudi za preizkušanje palic in vrvic.

kupcev zaradi široke uporabnosti, majhne teže in na koncu tudi malo dostopnejše cene uporabnikov pri nas. Primerni so tako za potovanja kot tudi za ribolove v toplejših dneh. Zavzamejo zelo malo prostora med prtljago in imajo vse, kar od škornjev ribič potrebuje, s tem, da jih lahko v najbolj vročih delih dneva po potrebi tudi skrajšamo do pasu. O njihovi vzdržljivosti se bomo verjetno lahko pogovarjali šele naslednje leto in vse skupaj resnično ocenili. Če so le dovolj vzdržljivi, znajo resnično prepričati veliko muharjev.

Dvoročne tenkara palice, imenovane »spey tenkara« ali celo »speykara«, primerne za malo daljše razdalje in večje ribe so prav tako ena od novosti v zadnjih letih na muharskem trgu. Za naše razmere so verjetno zaradi pomanjkanja primerne dolžine rezervne vrvice in kolesca prava eksotika. Zato nekako sam ne vidim njihove prave uporabnosti na slovenskih tleh. Morda pa se komu zazdijo zanimive, kdo ve.

Za razliko od teh dvoročnih palic brez kolesc je veliko bolj za nas zanimiva nova oprema za ekstremne vremenske razmere. Poleg dežja in mraza, ki sta že zelo dolgo in dobro pokrita s strani mnogih proizvajalcev, je vse bolj iskana predvsem zaščita pred vročino in soncem. Končno nekaj resnično uporabnega, bi lahko rekli. Ponudba majic pokrival, rokavic, očal in drugih pripomočkov je postala resnično velika. Tudi cenovni razpon se je lepo razširil in vsakdo lahko že najde nekaj po svojem okusu in zmožnostih. Prav ta »tehnična oblačila« in pokrivala so nekako najbolj napredovala glede opreme, ki jo muharji redno uporabljamo. Obenem je tudi opazen vedno večji trend uporabe opreme, ki je narejena iz okolju prijaznih

Priprava na prihod obiskovalcev

Vežalnih materialov ni primanjkovalo.

Med kosilom smo bili deležni tudi sladkih presenečenj s strani danskih kolegov.

materialov. Poleg oblačil gre ta trend tudi v smeri torb, etuijev in drugega podobnega pribora.

V pravi poplavi vežalnih materialov na sejmu od niti, orodja, do krzna in vseh možnih skalpov, pa malo bolj zahtevni vežalec izmed vsaj desetih razstavljalcev ne more najti nečesa, kar za spoznanje odstopa od najbolj prodajane klasike. Verjetno gre za premajhno povpraševanje in kot kaže, se bomo morali mnogi še naprej znajti na druge načine.

Ko smo že pri vezanju in vežalcih. Zanimivo se zadnja leta trend čimboljše vidljivosti in posledično preusmerjanja ribje pozornosti na svetleče in zelo dobro vidne barvne dodatke na muhah, ki smo jih sicer vajeni pri modernem evro-muharjenju z ličinko, seli tudi med suhe muhe. Tu ne gre za zgornje dele, ki so na zunaj vidni in tradicionalno v pomoč predvsem ribiču, pač pa na telo samo, kot nekakšen »hot-spot« suhih muh. O uporabnosti slednjih se lahko polemizira na dolgo in široko, posameznik pa se mora odločiti, ali je zadeva smiselna ali ne. Vsekakor sem mnenja, da lahko v določenih pogojih bolj vidna suha muha vsekakor predstavlja določeno prednost. V običajnih pogojih, na obremenjenih delih rek in ob ponekod že pregovorni ribji selektivnosti pa se sam veliko raje še vedno odločam za čim bolj naravne posnetke. Nekako se mi je zdelo zanimivo omeniti to malenkost, saj na nek način popolnoma odstopa od nekaterih osnovnih dogm tradicionalnega muharjenja na imitacije dejanske ribje hrane. Kar se mene tiče, je veliko bolj koristna, vsaj glede vidljivosti in privlačnosti za ribe, uporaba večjih posnetkov kot pa dodajanje svetlečih in kričočih dodatkov. Na koncu koncev lahko vsak sam poizkusi in se kasneje tudi primerno odloči.

Vežalna oprema, ki so nam jo nekateri proizvajalci prijazno ponudili na preizkušanje, je predstavljala tudi

povezavo z zgoraj opisano izkušnjo. Različne kričee vežalne niti, prejice, umetni nadomestki naravnih fiber in podobno so se marsikje izkazale za zelo uporabne vežalne komponente. Velikokrat tudi precej bolj čvrste in vzdržljive od originalnih naravnih predhodnikov. Nekatero od teh nadomestkov bom z veseljem uporabljal v prihodnje in v tem primeru opažam precej pozitivnega in nekakšen napredek. Vprašanje pa v osnovi ostaja, ali resnično želimo tiste kričee, UV-aktivne niti in prejice prav tako redno uporabljati. Če je v igri zgolj vidljivost muhe, potem vsekakor. Kaj pa v primeru, da je ravno omenjeni del muhe tisto, kar ribe odvrča od prijema? Vse je očitno odvisno od tega, kaj kdo verjame in čemu resnično zaupa. To bo nato večinoma uporabljal in na koncu najverjetneje tudi nekaj ujel. Kot vedno vedo pravi odgovor le ribe.

Ponudba potovanj na mesta po svetu, ki jih muhar preprosto mora obiskati, je bila tudi tokrat nekakšna rdeča nit, ki je obiskovalce na vsakih nekaj metrov spravljala v skušnjava. Od Islandije, Maldivov, Kube, ZDA do Avstralije in Nove Zelandije. Vse je danes praktično na dlani za vsakogar, ki si to lahko privošči. Sodeč po obisku in številu ljudi okoli omenjenih razstavnih mest, so muharska potovanja nekaj redkega, kar je v zadnjem času resnično v velikem vzponu.

Vrhunec celotnega dogajanja z moje strani je bilo vsekakor snidenje s starimi in novimi prijatelji iz ribiških krogov. Marsikoga sem spoznal prav prek ribolova na slovenskih rekah, večina pa jih je bilo starih znancev iz vežalskega sveta. Organizatorji so med drugim zelo lepo poskrbeli za to, da smo enega od vikendov v februarju preživeli resnično lepo in zabavno. Vsekakor mi je minil precej hitreje, kot če bi ostal doma in z lahkoto sem prekrižal še nekaj dni več v pričakovanju nove muharske sezone.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

Bukovniško jezero

RIBIŠKA DRUŽINA LENDAVALA

Ribiška družina Lendava je začela s svojim delovanjem v letu 1959. V teh letih je dosegla zavidljive rezultate na področju gospodarjenja kakor tudi urejanja okolice ribolovnih voda ter skrb za ribe in vodni živelj.

Organizirani so v petih Temeljnih enotah. Gospodarijo z lendavskim ribiškimi okolišem, katerega meja se začne pri nekdanjem brodu pri Gibini na reki Muri in zajema vse vodotoke leve strani reke Mure do stičišča državne meje z Republiko Madžarsko in Republiko Hrvaško ter do meje s Soboškimi ribiškimi okolišem.

Ribiška družina ima lep ribiški dom v Lendavi za nogometnim stadionom NK Nafta, ob domu je manjši ribnik. V spodnjih prostorih doma je gostinski lokal, kjer vas postrežejo z domačimi in ribjimi jedi. V zgornjem delu pa so sobe s prenočišči.

Osnovni podatki

NASLOV: Kolodvorska ul. 7/a, 9220 Lendava

SPLETNO MESTO: <https://rd-lendava.com/>

ELEKTRONSKI NASLOV: info@rd-lendava.com

Stanje članstva v RD na dan 18. 3. 2025

Kategorija	Število članov
Polnoletni	372
Pripravniki	57
Mladi, študenti	61

Revirji

► Gramoznica Banuta v gozdu
Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Brezovica
Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Črenšovci
Možnost ribolova: amur, androga, krap, linj, ogrica (sivka), ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Dobrovnik
Možnost ribolova: amur, babuška, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Gaberje-pašnik
Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Genterovci
Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Gomilica
Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.
Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Gradbenik-nova (Belovič)
Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Ribiški dom Lendava

Gramoznica Speedway

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Kobilje

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Lakoš (070)

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Mala Polana

Možnost ribolova: amur, androga, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Male Grabe

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, koreselj, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora

► Gramoznica Mlin

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Nedelica

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica ob nasipu Gaberje

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Petišovci-terme

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Ritaš

Možnost ribolova: ameriški somič, amur, androga, babuška, krap, linj, rdečeoka, rdečeperka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, vijačenje.

Dovoljene vabe: vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica pri Premoši

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica Trnje

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Gramoznica za Mlinom

Možnost ribolova: amur, krap.

Vrsta ribolova: talni ribolov.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Mrtvica Bednjaj Bobri

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ploščič, rdečeoka, rdečeperka, zelenika.

Gramoznica Speedway

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov.

Dovoljene vabe: bojli, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Mrtvica Jula Hotiško (Hotiško jezero)

Možnost ribolova: ameriški somič, amur, androga, babuška, krap, linj, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov.

Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Mrtvica nasip Petišovci

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Mrtvica Podkev

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Mrtvica Szent Kiraly 2

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Reka Mura

(od Broda Gibina do mostu v Murskem Središču)

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, bolen, klen, krap, linj, mrena, ogrica (sivka), ostriž, platnica, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Reka Mura

(od mostu v Murskem Središču do sotočja z Veliko Krko)

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, bolen, klen, krap, linj, mrena, ogrica (sivka), ostriž, platnica, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

Gramoznica Speedway

► Reka Ledava

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, klen, krap, linj, ogrica (sivka), ostriž, platnica, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Rokav Benica

(od izvira do izliva v Muro)

Možnost ribolova: amur, androga, bolen, krap, linj, ogrica (sivka), ostriž, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Rokav Gaberje Pöröš (014)

Možnost ribolova: amur, androga, babuška, krap, linj, ostriž, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Rokav v Gaberju

(od mostu v Gaberju do izliva v Muro)

Možnost ribolova: amur, androga, krap, linj, ostriž, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

► Rokav v Kotu (012)

Možnost ribolova: amur, androga, krap, linj, ostriž, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka, zelenika.

Vrsta ribolova: beličarjenje, talni ribolov, vijačenje.

Dovoljene vabe: bojli, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

Uredništvo, povzeto po spletni strani RD

Foto: arhiv RD

SMISELNOST SONARAVNE VZREJE POTOČNE POSTRVI

Kpisanju me je vzpodbudil porazen izplen mladice pri dvoletnem vzrejnem ciklusu v naših gojitvenih potokih, ki se izlivajo v Savo.

Ker je bil vodostaj primeren, voda bistra, smo 20. 2. 2025 pričeli z izlovi gojitvenih potokov v Zgornji Besnici. Oba potoka, Velika in Mala Besnica, sta bila v prejšnjih letih solidna po izplenu mladice potočne postrvi, ki smo jih potem vložili v reko Savo.

V Veliko Besnico smo vsaki dve leti vlagali približno 30.000 kosov zaroda, v Malo Besnico pa do 40.000 kosov zaroda vsaki dve leti. Izplen se je z vsakim dvoletnim obdobjem zmanjšal. Tako slabo kot v tem letu pa še ni bilo. Da je škoda večja, je vloženi zarod od gensko čistih plemenk potočne postrvi. Za primerjavo sem izdelal tabelo, da je zadeva preglednejša.

Leto izlova	2017	2019	2021	2023	2025
Velika Besnica	1527 mladice	781 mladice	896 mladice	202 mladice	54 mladice
Mala Besnica	2261 mladice	1593 mladice	979 mladice	315 mladice	49 mladice

Sam vlagam zarod že devetindvajseto leto, imamo že dovolj izkušenj, tako teoretično kot praktično, poznamo potoke, nikdar nismo skoparili z zarodom, ker ga imamo dovolj in ga prodajamo tudi drugim ribiškim družinam. Včasih so bila poletja suha in vodostaj nizek, vendar je bil rezultat vzreje boljši. Že dalj časa so prisotne sive čaplje. Njihovo stanje nekako stagnira, tako da čaplje ne moremo obdolžiti za tako nizek stalež, čeprav pojejo marsikatero mladico v potoku. Pri izlovih v prejšnjih letih je bil prisoten tudi kapelj, sedaj smo v obeh potokih dobili komaj deset odraslih osebkov in pa nekaj zelo majhnih. Bilo pa je po skalah v potoku veliko iztrebkov od vider. Upad števila mladice potočne postrvi v gojitvenih potokih, ki se zlivajo v Savo, se je pričel z vedno večjo prisotnostjo vidre. Pred leti sem pisal o škodi, ki so nam jo vidre povzročile v ribogojnici, ko so pojedle bazen mladice gensko čistih postrvi in 95 plemenk. V

ribogojnici smo morali bazene zaščititi z električnim pastirjem. V Tržiču, kjer imamo še en vzrejni bazen, se je tudi pojavila vidra, zato smo bazen tudi zaščitili z električnim pastirjem. Na reki Savi in v Tržiški Bistrici pa so vidre stalno prisotne in plenijo vložene ribe in tudi sulca (102cm) Na naših ribnikih v Žejah je bila vidra opažena, uplenila pa je tolstolobika (teže približno 12 kg), pojedla pa samo malo okrog glave, ostalo pustila. Ker je vidra prisotna tudi v športnoribolovnih vodah, se sprašujem, kakšen smisel ima sonaravna vzreja v gojitvenih potokih, ker je to velik strošek za RD: hranjenje plemenk celo leto v ribogojnici, smukanje plemenk, valjenje iker in prebiranje le-teh, vlaganje zaroda v gojitvene potoke in izlovi mladice, kar jih ostane v potokih, ter vlaganje v športnoribolovne vode, potem so pa zopet hrana za vidre. Za vsa ta dela je treba opraviti precej delovnih ur, ki pa niso volonterske, strošek vzdrževanja vozila in elektro agregatov in opreme ter strošek goriva. Ribiške družine plačujemo dovolj visoko koncesijsko dajatev zato, da lahko gospodarimo z vodami in življem. Organizirano moramo imeti čuvajsko službo, ki je v finančno breme RD. V koncesijski pogodbi ni nikjer omenjeno, da moramo hraniti tudi vidre in ostale ribojede živali, zato bi moral koncedent pri odmeri koncesijske dajatve upoštevati tudi škodo, ki jo povzročijo ribojede živali. 8. člen v koncesijski pogodbi navaja, da se lahko zniža koncesijska dajatev ob nepredvidljivih okoliščinah, ki bistveno poslabšajo stanje ribiškega okoliša ali ribjih populacij v okolišu in se bistveno spremenijo pogoji za izvajanje ribolova. Mislim, da je nenaden pojav vider nepredvidljiva okoliščina, pojavile so se pa na Gorenjskem istočasno v vseh ribiških okoliših, kar daje slutiti, da so bile vidre načrtno vnešene. Ker vidre nimajo naravnega sovražnika, nič ne kaže, da se bo stanje izboljšalo, ampak se bo kvečjemu poslabšalo. Zato je treba razmisliti, kako ukrepati, da se stalež rib izboljša, ker v nasprotnem primeru se lahko poslovimo od naše ribičije.

Janez Čadež

NAŠ NAJSTAREJŠI TEKMOVALEC MAKSIMILIJAN STOPAR JE ŽE KAR 75 LET ZVEST RIBIČJI

V slovenski množični tekmovalni družini imamo prave športne vzornike, ki nas s svojo dolgoletno aktivnostjo preprosto povedano – navdušujejo. Ob tem dokazujejo, da smo lahko ljudje v tako imenovani jeseni življenja še vedno uspešno aktivni športniki, če nam zdravje to dopušča. Nedvomno lahko poudarimo, nekateri so ne samo aktivni, temveč tudi konkurenčni nekoliko mlajšim sotekmovalcem. Slednje potrjuje naša zanimiva, življenjska športnoribolovna zgodba, v kateri vam predstavljamo našega najstarejšega sotekmovalca v lovu rib s plovcem, dolgoletnega ribiškega sotovariša Maksimilijana – Maksa Stoparja, ki je že kar 75 let zvest naši ribičiji.

Za srečanje z našim prijetnim 87-letnim sogovornikom Maksom smo izbrali njegovo priljubljeno ribolovno mesto na brežini ribnika z imenom Lava, ki v neposredni bližini reke Savinje dopolnjuje priljubljeno sprehajališče občanov Laškega kot tudi obiskovalcev zdravilišča.

A kmalu nas je hladni zimski vetrič napotil k toplemu domačemu ognjišču, kjer nas je prijazno sprejela Maksova 81-letna življenjska sopotnica gospa Štefka in nam postregla z okusnim rumovim čajem. Gospa je bila sicer pred nekaj desetletji zelo uspešna atletinja, danes pa je aktivna družabnica organiziranih množičnih pohodov in zaprisežena ljubiteljica gora, ki razumevajoče spremlja ter bodri svojega moža pri njegovi priljubljeni športnoribolovni dejavnosti, kar smo lahko spoznali ob našem zanimivem pogovoru.

Pravimo, da radovednost ne pozna meja, a za njeno potešitev nam je naš najstarejši sotekmovalec v lovu rib s plovcem z zadovoljstvom zaupal: »Že kot deček sem radovedno raziskoval in oboževal brežino reke Savinje v Rimskih Toplicah, kjer smo takrat živeli s starši in občudoval lepe ribe in uspešne ribiče, ki so znali ujeti ribo. Večkrat sem opazoval starejšega ribiča,

ki je bil zelo uspešen pri lovu lepih klenov in se čudil, da ima tudi riba rada lepe rdeče češnje. Gospod je bil izjemno dobrega srca, saj mi je nekega dne podaril muharsko palico in nekaj ribolovne opreme. Na palici je bilo nameščeno doma izdelano kolesce, na njem pa navita približno 25 m dolga muharska vrvica in na koncu vrvice je bilo pritrjenih približno 10 m laksa, na njem pa velik trnek za lov klenov s češnjo. Že čez nekaj dni sem kot štirinajstletni fantič potrkal na vrata takratne Ribiške zadruge v Celju, kupil dijaško ribiško dovolilnico in že odšel na svoj prvi ribolov na brežino reke Savinje. Na trnek sem nataknil veliko rdečo češnjo, ki jo je rečni vodni tok popeljal do tako velike ribe (klenca), da mi je ob močnem prijemu odtrgal najlonsko vrvico in moj prvi ulov je bil uspešen šele čez nekaj dni, ko sem na kruh ujel lepo podust in jo dolgo časa občudoval,« z nasmeškom poudari Maks in nadaljuje: »Moj oče je bil progovni nadzornik in stanovali smo v tako imenovani železniški čuvajnici - hiški, ki je bila zgrajena ob železniški progi in reki Savinji. Nekega dne sem lovil ribe in zaslišim očetov klic, a uspelo mi ga je prepričati, da naj pride pogledat, kako veliki ribi mi je uspelo ujeti. Ob pogledu na ujeti lepi podusti se je oče

Z Maksom smo se srečali na njegovem priljubljenem ribniku Lava.

Naš ribiški prijatelj je prijeten sogovornik.

Svojih dosežkov, ki jih ni malo, se vedno razveseli.

čudil moji uspešnosti, jaz pa sem izkoristil priložnost in že mu ponudil ribiško palico, opremljeno s plovcem in trnkom, na katerega sem predhodno stisnil za ribo primeren grizljaj svežega kruhka, zamahnil s palico, da je plovec ponesel vabo v tisti del rečnega toka, kjer so na svoj obrok mamljivo okusne hrane čakale ribe. Oče je prijel za palico, jaz pa sem mu ob tem dejal: »Ko bo plovec potonil, hitro dvigni palico in potegni.« Ob tem, ko sem izrekel zadnje navodilo, plovec izgine pod vodno gladino, oče močno potegne in ujame svojo prvo ribo – podust in kar s palico v eni in ribo v drugi roki hiti domov in kriči: ‚Kristina (tako je bilo ime moji mami), poglej, ujel sem ribo, vpišem se med ribiče!‘ je bil moj oče odločen, ob posrečenem in nepozabnem dogodku. Ja, res se nam je pridružil in tako sva vse do njegove prerane smrti skupaj lovila ribe.« z vidnim zadovoljstvom poudari naš ribiški prijatelj.

Pove nam še: »Naša družina se je zaradi očetove službene dolžnosti večkrat selila iz kraja v kraj. Tako smo se iz Rimskih Toplic preselili v Celje, kjer sem doživel omenjeni nepozabni dogodek ter se skupaj z očetom takrat včlanil v RD Celje. Ob tem sem se izobraževal in po končani šoli vse do svoje upokojitve opravljal delo kemijskega tehnika. Med tem me je tako imenovana življenjska pot s trebuhom za kruhom zanesla v Rogaško Slatino, kasneje pa na morsko obalo v Izolo. A sladkovodna ribolovna ljubezen je bila prevladujoča in me je obdržala med ribiškimi sotovariši ob naši

Maks je zmagal tudi na lanskoletni tekmi za Martinovo gos, ki je bila organizirana na ribniku Marof. (Z leve: Matej Stančič, Maks Stopar in Jovan »Jovo« Stankovič).

reki Savinji. Po odsluženju vojaške obveznosti sem v RD Celje nekaj časa opravljal delo čuvajske službe, a ob tem z veseljem sodeloval pri gospodarjenju z vodami, kot so npr. vlaganja ribjega življa v vodotoke, el. izlovi itd. Medtem sem kupil hišo v Šentjurju in se tudi »preselil« v RD Voglajno ter ribaril v Slivniškem jezeru, kjer se je začela moja dokaj uspešna tekmovalna dejavnost na lokalni ravni v lovu rib s plovcem ter v tem času za dve leti prevzel odgovorno delo predsednika omenjene RD. A srce me je vleklo nazaj v svoj rojstni kraj Laško, kjer z mojo ženo Štefi sedaj uživava v najini hiši mirno življenje, ki ga nama dodatno poživlja vnuk David. Naj omenim, da sem po upokojitvi in vrnitvi med svoje ribiške sotovariše RD Laško prevzel delo vodje čuvajske službe ter funkcijo člana upravnega odbora našega društva. Naj ob tem povem, da sem vedno z veseljem poprijel za delo pri gospodarjenju z vodami (vlaganje, prenosni odlovi ribjega življa itd.) in tudi danes rad sodelujem, če mi moja fizična sposobnost to le dovoljuje,« poudari naš prizadeveni ribiški sotovariš Maks.

Prijeten sogovornik, še vedno izredno uspešen tekmovalec, nam je med drugim zaupal, da navkljub lepim postrvim, lipanom, sulcem, somom in ščukam, ki živijo v reki Savinji, jih namensko ne lovi, saj obožuje le lov rib s plovcem. Uspešno se je namreč Maks »izsolal« predvsem v lovu krapov in vsled temu tako na lokalnem kot tudi na zveznem (ZRD Celje) tekmovanju še danes dosega izredne tekmovalne dosežke. Slednje potrjuje, da je njegov dosedanji največji tekmovalni dosežek, ki ga je dosegel na družinskem tekmovanju na ribniku Marof (RD Laško) pred tremi leti, kar 53 kg ujetih krapov, na štiriurnem tekmovanju. Sicer je njegova največja, najtežja ujeta riba ravno krap, ki ga je pred nekaj leti ujel na Šmartinskem jezeru.

Ja, naš izjemno uspešni sotekmovalec veteran Maks je z dušo in telesom, kot temu radi rečemo, predan ribolovu, ki navkljub doseženim in spoštovanja vrednim letom zna premagati kogar koli v omenjeni športno-tekmovalni panogi.

Naj ribiškemu prijatelju Maksu na koncu naše zgodbe zaželimo še veliko imenitnih dosežkov in trdnega zdravja.

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

POST FESTUM ALI PO DEJANJU

PETRU SE JE URESNIČILA DOLGOLETNA ŽELJA

Kadar človek s polno mero prizadevnosti doseže želeni cilj, takrat v sebi začuti prijetno zmagovalno zadovoljstvo, ki mu v večini primerov daje dodatno energijo ustvarjalne moči za nove zmage.

Pred začetkom letošnje športnoribolovne tekmovalne sezone je prav, da se spomnimo izjemnih športno ribolovnih, tako ekipnih kot posameznih, dosežkov v lovu rib s plovcem, ki so jih dosegli naši mlajši »masters« (stari od 55 do 65 let) in starejši veterani (stari od 65 let dalje) ter invalidi, kjer izstopa »zlati posameznik« - paraplegik Rudi Centrih, na SP v Plovdivu (Bolgarija), kar je že bilo predstavljeno v 9. in 10. številki glasila Ribič preteklega leta. Ob tem je prav, da omenimo dva izjemna zgodovinska dosežka preteklega leta, ki so ju dosegli prizadevni športni ribiči RD Brežice in RD Radeče.

Ekipi radeških tekmovalcev je prvič po nekaj desetletjih prizadevanj, s pomočjo Andreja Zimška, marljivega predsednika njihove tekmovalne komisije, ter z velikim doprinosom k ekipnemu dosežku našega večkratnega državnega prvaka ter našega »svetovnega članskega prvaka« (Plovdiv – 2016, Bolgarija) v lovu rib s plovcem za člane Jerneja - »Ambra« Ambrožiča le uspelo s prizadevnimi sotekmovalci osvojiti naslov ekipnih članskih državnih prvakov.

Za omenjeni zgodovinski športni dosežek si ekipa RD Radeče nedvomno zasluži čestitke vseh slovenskih športnih ribičev, ki sodelujemo in spremljamo športnoribolovno panogo.

A lanskoletni najodmevnejši zgodovinski dosežek so izpisali delavni brežiški ribiči, na čelu katerih je Petar Dimitrovski, predsednik RD Brežice, sicer tudi »idejni pobudnik« v vlogi glavnega organizacijskega odgovornega vodje največjega lanskoletnega športnoribolovnega tekmovalnega dogodka v Sloveniji. Slednji so bili uspešni z organizacijo izpeljanega svetovnega prvenstva v lovu rib s plovcem za člane v Brežicah 2024, ki so ga ribiči RD Brežice prvič v svojem dolgoletnem delovanju uspešno izpeljali, kar je že bilo predstavljeno v lanskoletnem glasilu Ribič.

Na brežini akumulacijskega jezera reke Save v Vrbini se je začelo 43. SP v LRP.

Andrej Petan (na levi) pazljivo beleži ulov tekmovalca v družbi članov ekipe sodnikov, ki so tehtali ulove.

Toda marsikaj smo še dolžni »obelodaniti«, kot temu pravimo takrat, kadar iz različnih razlogov ni mogoče »v eni sapi« predstaviti nekaj zelo pomembnih dejavnikov, ki veliko pripomorejo k uresničitvi zahtevnega organizacijskega projekta, kot je SP v LRP - člani.

Za omenjeno mednarodno športnoribolovno »organizacijsko zgodbo«, ki so jo izpisali prizadevni ribiči na brežini reke Save in kraju Vrbina, ki leži na obronku Občine Brežice, je po oceni ribičev najbolj zaslužen prav Petar Dimitrovski, predsednik RD.

»Pero«, kot ga kliče večina ribičev, je že pred nekaj desetletji kot uspešen tekmovalec na italijanski reki Arno v Firencah z osvojenim 6. mestom na takratnem članskem SP v LRP dokazal, da smo Slovenci »dobri ribiči«.

Tudi tokrat je Petru s sotovariši ter ostalimi brežiškemu športu naklonjenimi sokrajani uspelo zelo dostojno predstaviti našo Slovenijo z naravnimi lepotami, ob porečju reke Save in Krke.

Že ob prihodu na tekmovališče – na brežino akumulacijskega jezera reke Save, na katerem smo lahko opazili kar 195 pripravljenih lovnih mest, na katerih je iz 24 držav udeleženk tekmovalo 39 klubov s po petimi tekmovalci, z dodatno možnostjo izmeničnih nastopov po potrebi ostalih rezervnih tekmovalcev – se je videlo, da se tu dogaja nekaj, kar se v tej dolini še ni zgodilo.

Omenjeno število nastopajočih reprezentantov je nedvomno zahtevalo kar zelo dobro organizirano delo, ki ni dovoljevalo napak ali odstopanj od predhodno točno definiranih organizacijskih del, ki jih je dosledno v popolnosti uspelo realizirati našim prizadevnim ribičkim sotovarišem, dolgoletnim prijateljem RD Brežice.

Po uspešno opravljenem dejanju, po nekaj mirno prespanih nočeh je bilo zanimivo prisluhniti oceni že omenjenega glavnega

Luka Piškur (v oranžni majici) je zelo natančno opravljal sodniško delo.

Z leve: Boštjan, vodja ekipe, ki je tehtala, Martin, Ramo - gost iz Bosne, Tomi in Mohor so tvorili zanesljivo uspešno ekipo.

odgovornega »ribiškega entuziasta« Petra Dimitrovskega, ki se mu je izpolnila dolgoletna želja, da s svojimi ribiškimi sotovariši uspe izpeljati velik, za brežiške ribiče »prvi« zgodovinski športnoribolovni dogodek.

Naš pogovor se je začel z vprašanjem: »Pero, koliko časa si si po tistem želel izpeljati omenjeni »zgodovinski« športnotekmovalni dogodek?«

Želja je bila prisotna že ob samem začetku mojega prvega prevzema funkcije predsednika RD Brežice, ko so me leta 1995 izvolili.

Dokazal si, da je možno namero – z veliko želje, trdne volje, z veliko požrtvovalnega dela, neizmernega entuziazma, s kančkom iznajdljivosti in bistrosti – uresničiti. Kako se je torej vse skupaj začelo?

Že ob odločitvi, da izpeljemo zahtevni organizacijski projekt SP pri nas v Brežicah, smo se zavedali, da nismo imeli na razpolago vseh potrebnih zadev, ki so potrebne za normalni potek tekmovanja, kar je bilo razvidno že ob prvi fazi zaježitvenih del na reki Savi. A kot društvu RD Brežice se nam je z našimi predlogi uspelo vključiti pri končni izgradnji del na akumulacijskem jezeru reke Save ter investitorja še pravočasno seznaniti in nagovoriti za umestitev tekmovalnih ribolovnih mest na brežini akumulacijskega jezera v Vrbini. Danes lahko z zadovoljstvom poudarim, da smo zelo hvaležni vodstvu HES-a.

Kaj je bil po tvojem »ključ do uspeha«, saj si se verjetno kot odgovorni vodja zahtevnega omenjenega projekta »spopadal« s številnimi nastalimi problemi?

Odločilno prvi pravi korak je bil storjen že pred leti, ko smo na skupščini RD Brežice z našimi ribiškimi sotovariši - člani soglasno sprejeli sklep, da skupno poprimemo za delo in izpeljemo svoje prvo svetovno prvenstvo v LRP - člani tudi mi brežiški ribiči.

Je potekalo vse tako, kot ste načrtovali za zahtevno mednarodno tekmovanje z velikim številom tekmovalcev, z njihovimi spremljevalci ter gledalci, hudi poletni vročini navkljub?

Športni dogodek nam je uspelo izpeljati po že predhodno predvidenem in dobro usmerjeno formiranem delu. Imeli smo prav, ko smo se med drugim odločili, da bomo za želeno realizacijo projekta poleg naših članov potrebovali tudi pomoč ribičev iz ostalih RD, med katerimi je bil tudi priznani radeški organizator mednarodnih tekmovanj Brane Zelič, ki nam je marsikaj koristnega svetoval. Prav lepo bi se rad zahvalil vsem, ki so nam pomagali.

Peter Dimitrovski (mlajši)

Nameravate v bližnji prihodnosti ponovno organizirati še kakšno »odmevno« mednarodno tekmovanje v lovu rib s plovcem, se je finančno izšlo?

Z našim uspešno izpeljanim delom smo postavili trdne temelje našim naslednikom, ki jim je s tem omogočeno nadaljevati z omenjeno mednarodno športnoribolovno dejavnostjo, saj če dobro delaš, ni finančnega primanjkljaja.

Spoštovani predsednik, nam lahko zaupaš še tisto, kar bi rad dodal ob koncu našega pogovora, kar smo morda pozabili omeniti?

Ja, moram priznati, da po izpolnjeni želji uspešno končane športnoribolovne dejavnosti, tako doma kot izven naših meja, čutim prijetno zadovoljstvo, ki me bo, upam, še kar nekaj časa spremljalo v mojem življenju.

In še nekaj besed prizadevnih sodnikov, brez katerih ni mogoče izpeljati tekmovanja, kot je SP v LRP:

Janez Videnič, (RD Brežice), je bil nedvomno najstarejši ribič - sodnik (dopolnil je 77 let), ki se že 65 let druži z ribiči (je tudi lovec). Med drugim je dejal: »Prvič sem opravljal delo ribiškega sodnika že leta 2002 na SP v LRP - članice v Kostanjevici, na brežini reke Krke. Tudi sam se rad udeležim tekmovanja upokojencev, saj se rad družim tako s svojimi ribiškimi kot tudi lovskimi sotovariši. Zelo sem zadovoljen, da gostimo ribiče iz tako številnih držav in z veseljem sem opravljal pomembno sodniško delo.«

Branko in predsednik RD Brežice – Petar (složna ter uspešna »družina« Dimitrovski) ne skrivata zadovoljstva ob omenjenem zgodovinskem športnotekmovalnem dosežku.

Brez ribiških članov - sodnikov ni mogoče organizirati rednega državnega ali mednarodnega tekmovanja.

Andrej Petan je že večkrat uspešno zastopal Slovenijo tako na EP kot SP v LRP - člani. Poudaril je: »Zelo sem zadovoljen, da se nam je uspelo uspešno predstaviti kot dobri organizatorji velikega športnoribolovnega dogodka. Pri tem ima največ zasluge naš ribiški prijatelj, predsednik naše RD - Petar Dimitrovski.«

Branko Dimitrovski se v zadnjih letih redno uvršča v veteransko »masters« reprezentanco, v kateri je že tudi osvojil naslov državnega prvaka v LRP. Med drugim je povedal: »Rad bi se zahvalil delavnim ribiškim sotovaršem – tako naše RD kot ribičem iz ostalih RD, med katerimi je bilo lepo število starejših ribičev, ki so dva dni zaporedoma (sobota–nedelja) na vročem soncu požrtvovalno, »z odliko« opravili delo sodnikov.«

Boštjan Zupanc je zelo talentiran in še dokaj mlad, perspektiven tekmovalcec ter zelo zanesljiv ribiški športni delavec iz RD Laško, ki nam je zaupal sledeče: »Vedno rad poprimem za delo, če mi le čas to dopušča. Bilo je vroče »na žgočem soncu«, a smo zdržali. Vsa čast Perotu in njegovim brežiškim ribičem za uspešno izpeljano svetovno prvenstvo.«

Martin Smolek je prizadveni tekmovalcec A-lige, ki je že

zelo uspešno vodil reprezentanco invalidov Slovenije na EP in SP tekmovanjih v LRP - člani. Naš ribiški prijatelj Martin je poudaril sledeče: »Vsa čast našemu predsedniku Perotu, vse se je odvijalo tako, kot smo želeli. Prijetno me je presenetil moj ribiški prijatelj Ramo iz RD Velika Kladuša (Bosna), »ki je opravil kar dolgo pot«, da nam je lahko pri sodniškem delu kar dva dni pomagal. Zahvalil bi se svojim sodelavcem v ekipi tehtanja za njihov doprinos k uspešno izpeljanemu svetovnemu prvenstvu.«

Peter Dimitrovski - mlajši sodi med mlajšo generacijo talentiranih slovenskih tekmovalcev v LRP in je zelo uspešen vodja trgovine z ribiško opremo Peter šport. Je »prava kopija« svojega vzornika - očeta Perota. Med drugim je dejal: »V trgovini smo tekmovalcem SP uspeli poleg ribje krme za privabljanje zagotoviti in priskrbeti žive vabe (kostne črve, kompostnike itd.), kar vedno predstavlja občutljivo in zahtevno delo, kadar je ozračje zelo razgreto, saj se lahko vabe hitro pokvarijo. K sreči ni bilo večjih težav, tako smo le uspeli zadovoljiti želje tekmovalcev.«

Ja, ni kaj drugega reči kot: »Vsa čast prijateljem RD Brežice za uspešno opravljeno delo na njihovem prvem SP v LRP!«

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

NEKAJ VRSTIC O LINJU

Linj (Tinca tinca) je sladkovodna riba iz družine krapovcev. Domoroden je v večini Evrope in tudi v delih Azije. V Sloveniji je pogostejši v črnorskem povodju, redkejši je v jadranskem. Najpogosteje naseljuje stoječe vode, kot so jezera, ribniki, gramoznice in počasi tekoče reke z muljastim dnom, kjer se skriva med vodnim rastlinjem.

Odlikuje ga značilna krepka zgradba telesa, prekrita z majhnimi luskmami, ki so obdane z debelo plastjo sluzi. Ta mu omogoča lažje preživetje v vodah z malo kisika in po poškodbah. Barva telesa se razlikuje glede na okolje, najpogosteje je zelenkasto-rjava ali olivno-zlata. Linjeve oči so majhne in rdečkaste, ob ustih pa ima par kratkih brkov, ki mu pomagajo pri iskanju hrane. Zaradi svoje prilagodljivosti lahko preživi v okoljih z nizko vsebnostjo kisika.

Prehrana linja je različna; hrani se s široko paleto vodnih organizmov, vključno z ličinkami žuželk, mehkužci, rakci in organskim »detritusom« (snov, sestavljena iz razpadajočih ostankov organizmov in rastlin ter tudi iztrebkov), tudi s plodovi rastlin. Njegov način prehranjevanja je povezan z njegovo sposobnostjo brskanja po muljastem dnu, kjer s svojim občutljivim vohalnim sistemom zaznava hrano. V obdobjih, ko je hrane manj, se lahko prilagodi z zmanjšanjem metabolizma in porabe energije. Mladi osebki se prehranjujejo pretežno s planktonom. Hranjenje je izrazitejšo v toplejših mesecih, ko je njihova aktivnost večja, pozimi pa se zaradi nizkih temperatur umaknejo v globlje predele, zarinejo v usedline in upočasnijo delovanje organizma. Zaradi počasne rasti in specifičnih prehranjevalnih navad je gospodarsko manj pomemben v primerjavi s krapom.

Razmnoževanje linja, ki spolno dozori od 2. do 6. leta, poteka v toplejših mesecih, pri nas je to običajno od maja do julija, ko temperatura vode preseže 18 °C. Samica odloži celo do 300.000 drobnih lepljivih iker, ki jih pritrdi na vodno rastlinje, kjer se v nekaj dneh izleže zarod. Zarod doseže glede na nekatere vire v 25 dneh dolžino od 10 do 15 mm. Mlade ribe hitro rastejo in v prvih letih dosežejo dolžino 10–15 cm, medtem ko odrasli osebki lahko zrastejo do 70 cm in dosežejo maso do 4 kg, izjemoma tudi več. Linji so v povprečju manjših mer, kot denimo gojeni krap. Spolna zrelost linja nastopi razmeroma pozno, pri samcih okoli drugega ali tretjega leta, pri samicah še nekoliko kasneje. Razmnoževanje je uspešnejše v plitvih, dobro zaraslih vodah, kjer so najprimernejši pogoji za razvoj mladice. Zaradi svoje sposobnosti hitrega prilagajanja okoljskim razmeram in odpornosti na nizke ravni kisika je lahko njegova populacija marsikje v naravi stabilna, vendar je to odvisno od številnih dejavnikov.

Ekološka vloga linja je pomembna, saj pripomore k uravnavanju populacij nevretenčarjev in vpliva na strukturo vodnega ekosistema. Kot riba, ki se hrani s talno hrano, prispeva k mešanju sedimentov (bioturbaciji), saj z iskanjem hrane premešča usedline in tako sprošča hranila. S tem lahko vpliva na raven osnovne prirasti organizmov v vodnih okoljih. V tem je podoben gojenemu krapu, vendar je od njega bistveno manj agresiven. Zaradi svoje odpornosti na zmerno onesnaženje in nizko vsebnost kisika lahko živi v vodah, kjer druge ribe težje preživijo. Kljub temu pretirano onesnaženje, izsuševanje mokrišč in spremembe habitatov (predvsem regulacije) vplivajo na njegove populacije, predvsem v bolj degradiranih okoljih. Njegova prisotnost pogosto kaže na kakovost in stabilnost vodnega ekosistema. Zato je kljub prilagodljivosti linja pomembno ohranjanje njegovih naravnih habitatov in preprečevanje nadaljnje degradacije vodnih ekosistemov.

V gospodarskem smislu je linj, vsaj v Sloveniji, žal nepomemben. Le želimo si lahko, da se bo to v prihodnosti spremenilo. Linja ne gojijo intenzivno kot nekatere druge vrste krapovcev,

Značilno življenjsko okolje linjev so mirnejše, večinoma stoječe vode, ki so bogato obrasle z vodnim rastlinjem in obdane z zelenjem. V takšnem vzdušju se linji odlično počutijo.

tudi njegova vloga v športnem ribolovu v splošnem je danes povsem obrobna. Letna proizvodnja v toplovodnih obratih je zanemarljiva, praktično nična. Zaradi svojega okusnega mesa pa je priljubljen v nekaterih evropskih regijah, kjer ga cenijo kot del kulinarične dediščine. V akvakulturi ga gojijo predvsem v polikulturnih sistemih skupaj z nekaterimi drugimi krapovskimi vrstami, kjer prispeva k biološkemu ravnovesju in boljši izrabi virov hrane. Športni ribiči ga cenijo zaradi njegove previdnosti in odpora, ki ga nudi na lahkem priboru, prav tako je linja težje ujeti in je zato v izziv marsikateremu ribiču. Kljub vsemu ostaja bolj »nišna« vrsta v primerjavi z gospodarsko pomembnejšimi sladkovodnimi ribami. V zadnjih letih raziskujejo možnosti za izboljšanje gojitve linja, predvsem zaradi odpornosti na bolezni in prilagodljivosti na različne okoljske razmere.

Linj ima v Evropi pomembno kulturno in zgodovinsko vlogo. V srednjeveški Evropi so ga pogosto gojili v samostanskih ribnikih, kjer je bil cenjen kot obrok med postom. Njegova simbolika je povezana z vztrajnostjo, prilagodljivostjo in zdravilnostjo, saj

Čudovit primerek linja, ki sem ga ujel z metodo dvignjenega plovca (angl. lift-method).

preživi v težkih pogojih, kar so skozi zgodovino poudarjale številne legende. Danes se njegova vloga spreminja, saj postaja vse bolj cenjen v naravovarstvenih krogih zaradi svoje ekološke funkcije in odpornosti na podnebne spremembe. Ohranjanje populacij linja je lahko marsikje pomembna za biotsko raznovrstnost sladkovodnih ekosistemov, zato je ključno spodbujanje trajnostnega ribolova in varstva habitatov. S pravilnim upravljanjem lahko linj ostane trajen del sladkovodnih ekosistemov tudi v prihodnosti, celo brez prisotnosti gojenega krapa.

Življenjski prostori linja in krapa se lahko prekrivajo

Ne moremo reči, da gre gojeni krap (*Cyprinus carpio*; njegova divja oblika je v Sloveniji izjemno redka) linju »na živce«, to bi bilo preveč enostranko, »po ribiško«. Lahko pa zapišemo, da je njuno sobivanje lahko zanimivo. Linj in gojeni krap tekmujeta predvsem zaradi podobnih ekoloških in prehranjevalnih lastnosti. Njuna prehrana in življenjski prostori se močno prekrivajo. Oba se hranita s talno hrano, naseljujeta stoječe in počasi tekoče vode z mehкими usledinami in bogatim rastlinjem.

Linj je v več vidikih v podrejenem položaju v primerjavi z gojenim krapom, predvsem zaradi tega, ker je pri iskanju hrane manj agresiven kot gojeni krap. Kljub splošni odpornosti je manj odporen na ekstremne razmere in ima nižjo plodnost kot gojeni krap. Gojeni krap je večji in agresivnejši pri iskanju hrane, kar mu omogoča učinkovitejšo izrabo virov. Zdi se, da v nekaterih ekosistemih gojeni krap uspešno izpodriva linja in prevzema prevlado nad habitatom.

Čeprav je linj zelo odporen, lahko gojeni krap prenese širšo paleto ekstremnih razmer v okolju, vključno z večjo motnostjo vode (kalnostjo) in še nižjimi koncentracijami kisika. Gojeni krap raste hitreje in doseže večjo velikost kot linj, kar mu omogoča boljše konkurenčno prednost pri prehranjevanju in izogibanju plenilcem. Težji krapci so tudi zanimivejši za športne ribiče.

Gojeni krap ima celo večjo zmogljivost pri razmnoževanju kot linj, kar pomeni, da lahko hitreje zapolni ekosistem in s tem zmanjša razpoložljive vire za linja. V nekaterih območjih, kjer gojeni krap ni tako številčen, lahko linj uspešno sobiva z njim. V večini primerov, kjer sta prisotna linj in gojeni krap, velja, da je gojeni krap dominantna vrsta, medtem ko linju ne preostane drugega, kot da se umakne. Domnevo smo razvijali skupaj z nekaterimi ribiški kolegi na primeru neke mrtvice Ljubljaniče, vendar jo bo potrebno temeljiteje obdelati in preveriti. Ob izdatnem vložku gojenega krapa je bilo linja praktično nemogoče ujeti. Na tem mestu je potrebno dodati dejstvo, da linja gojijo skoraj izključno v polikulturi z gojenim krapom. Sobivanje je torej lahko uspešno. Naša opazovanja na (nekoč gojitvenem)

Droben plovec na drugi strani blatnika pomeni za ribiča nadvse prijetno pričakovanje prijema linja, te lepe in prastare ribe.

ribniku na Turjaku so pokazala, da se linj prehranjuje s krmilom iz samostojnega krmilnika »na zahtevo«.

Stanje z linjem v Sloveniji

Uradne podatke o uplenu linja lahko poiščemo v Ribiškem katastru. Ribiški kataster je bil ustanovljen z Zakonom o sladkovodnem ribištvu leta 1976. Njegovo vodenje je prevzel takratni Zavod za ribištvo Ljubljana. V začetku je bila to kartoteka vseh ribiških okolišev, v kateri so se zbirali podatki o posameznih ribiških okoliših in ribiških družinah. Skladno s Pravilnikom o ribiškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08) sestavljajo danes Ribiški kataster evidence s podatki, ki so pomembni za ribiško načrtovanje, pripravo različnih strokovnih podlag in mnenj, ukrepov ter predpisov o sladkovodnem ribištvu, s katerimi se zagotavlja ohranjanje in trajnostna raba ribolovnih virov ter določajo elemente ekološkega stanja voda in ukrepe za njegovo izboljšanje. Aplikacija Ribiškega katastra, RibKat, je javno dostopna na povezavi Zavoda za ribištvo Slovenije (<https://www.zzrs.si/page/ribiski-kataster/>). Prosto si jo lahko ogledajo vsi, ki so željni uradnih podatkov o sladkovodnem ribištvu v Sloveniji.

V RibKat lahko najdemo marsikaj zanimivega, a se tokrat osredotočimo na uplen linja po ribiških okoliših. Izbrali smo najmanj zadnji dve šestletni upravljavski obdobji, to je od vključno 2011 do vključno 2023. Pregled izvoženih podatkov razkrije, da je bilo v obdobju od 2011 do 2023, torej v opazovanem obdobju 13 let, v Sloveniji v vseh ribiških okoliših skupaj uplenjenih 4376 linjev v skupni masi 5.567,24 kg. Povprečno so ribiči v celotni Sloveniji v opazovanem obdobju uplenili dobrih 336 linjev letno, ki so v povprečju tehtali dobrih 428 kg. Število uplenjenih linjev v opazovanem obdobju smo prikazali na grafu. V opazovanem obdobju so največ linjev, 704, uplenili leta 2011, najmanj, 191, pa leta 2020. V povprečju najtežje linje so ribiči uplenili leta 2019, ko je vsak linj v povprečju tehtal malce več kot 1,5 kg. Glede na uradne podatke so najtežjega linja v izbranem obdobju uplenili leta 2020, tehtal je 4,5 kg. V celotnem opazovanem obdobju pa je vsak uplenjeni linj v povprečju tehtal 1,3 kg, kar lahko upravičeno štejeemo za povprečje v celotni državi. Linje, lažje od 1,3 kg, tako v povprečju uvrstimo med manjše, tiste, ki tehtajo več kot 1,3 kg, pa med večje.

Zdi se, da število uplenjenih linjev v opazovanem obdobju upada. Da bi bili prepričani, ali je opaženi negativni trend statistično značilen ali pa je le posledica nekega naključja, smo se lotili preproste srednješolske linearne regresijske analize.

Oblikovali smo stohastični model: $Uplen = \beta_0 + \beta_1 \text{ Leto} + \varepsilon$ in si zastavili hipotezi. H_0 : naklon (β_1) je enak nič (ni trenda, uplen se ne spreminja s časom); H_1 : naklon (β_1) ni enak nič (trend obstaja, uplen se spreminja s časom).

Rezultat je pričakovan: $y = -21,97 x + 446$. Koeficient deter-

Tega krepkega linja, v dolžino sem mu nameril 47 cm, sem ujel septembra na mrtvici Ljubljaniče blizu Ljubljane. Prijel je na 2 zrn sladke koruze.

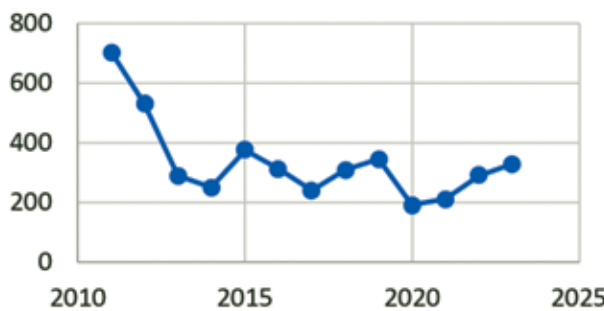
minacije ($R^2 = 0,3759$) je razmeroma majhen, kar kaže na očitno šibkost modela. Model pojasni 37,59 % variance v številu uplenjenih linjev. 62,4 % sprememb je posledica drugih dejavnikov (morda so to okoljski vplivi, splošna velikost populacije, ribiški pritisk, upad zanimanja ribičev, spremembe v ribolovnih pravilih itd.). Izračunana p-vrednost znaša 0,026. Naklon je zato statistično značilen (pri stopnji zaupanja 5 %). Lahko torej govorimo, da je trend upadanja števila uplenjenih linjev statistično značilen. Število uplenjenih linjev se je v opazovanem obdobju v povprečju zmanjšalo za približno 22 na leto. Model bi bilo smiselno razširiti, vanj dodati spremenljivke, preveriti nelinearnost, izvesti druge analize ... Dejstvo, da uplen linja z leti (v opazovanem obdobju) upada, še ne pomeni, da je linja manj. Morda le ni zanimiv za športne ribiče ali pa ga ti ne uplenijo. Razpravo lahko še razširimo, vendar to presega okvir tega skromnega sestavka.

Namesto zaključka

Linj in gojeni krap sta tekmeča zaradi podobnih lastnosti, vendar ima gojeni krap več prednosti, ki mu omogočajo večjo prevlado v skupnih habitatih. Linj se zato pogosto znajde v podrejenem položaju, zlasti v območjih, kjer je gojeni krap močno prisoten.

Na podlagi javno dostopnih virov je razvidno, da je linj v Sloveniji prisoten, vendar ne predstavlja ključne vrste v ribogojstvu niti pri športnem ribolovu. Slovensko sladkovodno ribogojstvo se primarno osredotoča na gojenje salmonidnih vrst rib, kot so šarenka (*Oncorhynchus mykiss*), potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*), potočna zlatovčica (*Salvelinus fontinalis*) in še nekatere

Število uplenjenih linjev (2011-2023)

Število uplenjenih linjev v obdobju od 2011 do 2023 se giblje od 704 (v 2011) do 191 (v 2020). Vir: RibKat.

druge. Te so prilagojene hladnejšim vodam in so gospodarsko pomembnejše zaradi večjega povpraševanja na trgu.

Toplovodno ribogojstvo, ki vključuje vrste, kot so gojeni krap (*Cyprinus carpio*), ščuka (*Esox lucius*) in som (*Silurus glanis*), je v Sloveniji bolj razširjeno v vzhodnem delu države. Tudi obratov za toplovodno ribogojstvo je v Sloveniji manj kot hladnovodnih. To kaže na manjšo zastopanost v proizvodnji toplovodnih vrst, kamor sodi tudi linj, v primerjavi s hladnovodnimi vrstami.

Razloge za manjšo pomembnost linja v slovenskem ribogojstvu, tudi za namene poribljavanja za športni ribolov, lahko iščemo na več mestih. Najprej v tem, da potrošniki za prehrano v Sloveniji in širše v regiji, izvzemši Češko Republiko, bolj cenijo salmonidne vrste rib. Linj uspeva v toplejših, stoječih ali počasi tekočih vodah z bogato vegetacijo. Takšna »ribogojniška« okolja so v Sloveniji manj pogosta ali pa niso primerna za intenzivno ribogojstvo, kjer je donos ustrezen. Gojenje salmonidnih vrst je pogosto donosnejše zaradi hitreje rasti in večjega povpraševanja. Čeprav je linj prisoten v slovenskih vodah, ponekod so njegove populacije prav razveseljujoče, in ima določeno ekološko »vrednost«, ostaja njegova vloga v ribogojstvu omejena. Še bolj vprašljiva pa ostaja vloga linja kot ciljne vrste za športni ribolov. Kot smo lahko spoznali, zaradi različnih dejavnikov, ki jih bo treba še izdatneje raziskati, uplen linja upada in pričakovati je, da bo upadal tudi v prihodnosti.

Besedilo in fotografije: Jure Ušeničnik

Literatura:

Ashworth, E. & Johnson, T. (2021). Review of ecological and behavioural traits of tench (*Tinca tinca*) in native and invaded habitats, with comparison to select Great Lakes fishes. 10.13140/RG.2.2.32467.71204.

Neznani avtor (M.) (1956). O linju bi morali vedeti več. *Ribič, list za sladkovodno ribarstvo*, 56(n), 263–265.

Pirc, A. (1961). Linjev imamo v naših vodah več kot mislimo. *Ribič, list za sladkovodno ribarstvo*, 61(5), 171.

Povž, M., Gregori, A., Gregori, M. (2015). *Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji*. Ljubljana: Zavod Umbra.

Ribiški kataster (RibKat), dostopno na: <https://www.zzrs.si/page/ribiski-kataster/>

Svobodova Z, Kolarova J. A review of the diseases and contaminant related mortalities of tench (*Tinca tinca* L.). *Vet Med-Czech*. 2004;49(1):19-34. doi: 10.17221/5671-VETMED.

Ušeničnik, J. (2020). Kam greš? Na linja! *Ribič, glasilo slovenskega ribištva*, 20(9), 254–257.

Von Lukowicz, M. & Proske, C. (b.d.). Production and reproduction of tench. Bavarian State Institute for Fishery Starnberg (<https://www.fao.org/4/ae993e/ae993e16.htm>).

POTOK PRESENEČENJA

Ljubitelji vijačenja smo le prišli na vrsto. Ponovno se je začela sezona lova postrvi. Izjemno rad odkrivam nove ribolovne revirje. Vemo, da je tehnika ultra lahkega vijačenja vse bolj razširjena po Sloveniji in vse več ribiških družin se odloča omogočiti to tehniko ljubiteljem vijačenja, seveda ob upoštevanju varstvenih dob določenih vrst rib.

Za tokratni ribolov sem izbral revir, ki ga še nisem poznal, v potoku Dobrunjščica, s katerim uspešno upravlja ribiška družina Vevče. Gre za salmonidni revir, ki poteka od Dolenčevega mlina pa do izliva v reko Ljubljanico. Na revirju sta dovoljeni tehniki lov rib z umetno muho in vijačenje. Uporabljamo lahko umetne vabe z enojčkom brez zalusti ali s stisnjeno zalustjo. Enako velja za umetne muhe.

Vedno nestrpno čakam dni, ko se znova odpre sezona vijačenja. Dobra ribiška prijateljica, domačina in člana ribiške družine Vevče, Nenad in Damir, sta me povabila na ribolov in na taka povabila se z veseljem odzovem. Isti dan smo se dogovorili, kje in kdaj se dobimo. Dejstvo, da še nisem lovil na tem revirju in želja po odkrivanju novih revirjev, sta me gnali naprej. Gostiteljica sta me pričakala na dogovorjenem mestu in počasi smo se odpravili na začetne točke ribolova. Lovili smo potočne postrvi s tehniko vijačenja z umetnimi vabami. Uporabljali smo palice od 0–10 g. Kolesca, velikosti od 1000–2000 z vrvico, debeline 0,06 mm. Na koncu vrvice pa laks fluorokarbon, ki služi kot nevidna predvrstica. Vsak si je izbral svoje favorite med vabami, ki so bili blestivke, upiravke, umetni posnetki ličink, umetni črvi. Bistveno pri izbiri umetnih silikonov so

Divjina potoka Dobrunjščice

Mala rožnata žlička - ena izmed vab

Damir z eno od lepotic v mreži

tudi obteženi jig trnki, ki ne smejo biti pretežki, teže se gibljejo med 1–3 g. Preden smo začeli loviti, sta mi kolega povedala, da bomo kar dosti hodili, in da upata, da se nisem preveč oblekel. Jutro je bilo mrzlo, a se je kmalu pokazalo sonce. Revir je zelo zaraščen in ribolov je bil, lahko rečem, zelo zahteven. A take izzive imam zelo rad. Podali smo se proti ribolovnim mestom. Trnje ob potoku otežuje njegov dostop do vode. A saj vemo, kar je težko, je potem na koncu poplačano. Kaj kmalu po prvih metih so se začele akcije. Sam sem se odločil za uporabo blestivke v srebrni barvi. Počasi vržem in navijam. Vmes pustim, da tok vrta blestivko, včasih tudi samo držim palico. Dovolim toku vode, da nosi vabo. In že po prvem metu sledi prijem. Na koncu palice je bila prva potočna postrv. Hitro fotografiranje in gremo nazaj. Tudi Nenad, ki je bil poleg mene, je medtem utrujal svojo potočko. Lepa kraljica Dobrunjščice je bila na koncu njegove palice. Tudi ta je kljub skokom iz vode uspešno končala v njegovi podmetalki.

Nadaljujemo pot gorvodno. Tudi Damir je medtem ujel nekaj lepotic, vse so merile med 15 in 25 cm. Prišli smo do lepega tolmuna in znova sem poskusil srečo. Pred tem je že Damir dobil ribo, a vseeno mi to mesto ni dalo miru. Tukaj mora gotovo biti še kakšna. In res, še ena potočka se ni mogla upreti vibracijam. A tokrat je imela srečo. Imel sem brezzalustni trnek, zato se je osvobodila. Nič ni narobe s tem, tudi ona mora imeti možnost za pobeg. Znova vržem in nekaj zapnem v

Nenad v akciji

Ribolov iz zasede

Prekрасne rdeče pike, ujete z upiravko.

Prekрасna potočka, ujeta na rožnato žličko.

vodi. Cunjo, ki drugače nima kaj iskati sredi potoka. Moral sem zabresti v vodo in osvoboditi trnk. Ko pa sem bil ravno v vodi, smo se odločili, da bomo nadaljevali po drugi strani brežine. Odločitev je bila pravilna. Na drugi strani brežine smo imeli malo lažji dostop do vode in posledično smo lahko malo več metali. Mali potok in zgoščeno podrastje zahtevata od ribičev obilo vztrajnosti in osredotočenosti. Pod vsakim grmom se v vodi lahko skriva lepa riba. Lahko rečem, da gre v veliki večini na takih revirjih za ribolov iz zasede, saj moraš vabo vreči od daleč, da te riba slučajno ne opazila. Če te opazi, se plašno umakne med korenine v zavetje. Potok zelo lepo zavija in sam in tja je opaziti lepe tolmune. Drugače pa so večinoma brzice in malo hitrejša voda. Vreme nam je zares lepo služilo. Ribe so prijemale vsem trem. Tako Nenad kot Damir sta poizkušala različne vabe. Od črvov do malih voblerčkov, z vsemi vabami smo bili uspešni. Med ribolovom se mi je pripetila tudi manjša nezgoda, saj sem opazil, da sem med ribolovom imel odprto torbo in sem izgubil kar nekaj opreme. A hitre noge in pot nazaj po poti ribolova in sem hvala bogu vse našel. Lahko sem nadaljeval z ribolovom. Bili smo že daleč od začetne točke, ko sva z Nenadom opazila, da se vodostaj vode malo dviguje. Vreme se je malo poslabšalo in stemnilo se je. To je bil znak, da je lahko nekje daleč naprej deževalo. Dobrunjščica velja za potok, ki je hudourniškega značaja, zato lahko hitro naraste in se obarva. Včasih je to dobitna kombinacija, samo da ni voda zelo rjava. Zaradi višjega vodostaja se odločim poleg blestivke uporabiti še malo umetno ikro roza barve. Znova se je izkazala za super izbiro in uspešen ribolov se je nadaljeval. Damir je vztrajal z umetnimi črvi in zelo lepo lovil. Nenad je menjaval in poizkušal različne vabe, tudi zelo uspešno. Ker je voda naraščala, je bilo pričakovati, da bo zelo povišana. A na srečo se je hitro normalizirala. Čas je bil za kosilo, zato smo se podali nazaj proti avtomobilom. Damir in Nenad sta po kosilu nadaljevala še s kratkim ribolovom, medtem ko sem se sam kar malo zasedel. Vemo, topel dom in kosilo vabita k počitku. Dobro mi je del.

Nenad in Damir sta medtem že zaključila z ribolovnim dnem. Sam pa sem se podal še za eno uro lovit, morda uspem ujeti lepe ribe, ki so nam v dopoldanskem času ušle ali pa so se nam samo pokazale. Prav sem se odločil. V popoldanskem času sem poizkusil umetne silikonske nimfe na lahkem jig trnkom. Fantastična odločitev. Dobil sem kar nekaj ribic. Niso bile velike, a so bile prave potočke. Potem pa sem poizkusil še novo roza upiravko. Fantastična akcija. Pridem do tolmuna, ki je kar kričal, da so notri lepe ribe. In res, že v prvem metu je sledil močan udarec. A na njeno srečo se je riba izmuznila. Ponovno vržem in na koncu palice je lepa potočna postrv. Res da ne govorimo v kapitalnih ribah. Borba se odvija blizu korenin in vej. Res si želim ujeti to ribo. Po nekaj pobegih mi jo le uspe zajeti v podmetalko. Lepa riba, ki pa je bila zelo suha, a v odlični kondiciji. Po hitrem fotografiranju gre nazaj v svoje domovanje. Ribolov nadaljujem do sončnega zahoda. Ujel sem še nekaj ribic in čas je bil za konec ribolova in za pot do avtomobila. Čakalo me je dobre pol ure hoje do avta. Ko že skoraj prispem do avtomobila, pa šok. Ne čutim podmetalke ob moji rami. Ali je to res mogoče, se vprašam? Podmetalka se mi je odpela. Najprej panika in ni mi preostalo drugega, kot da grem znova v nedostopen teren in upam, da bom v mraku le zagledal podmetalko, kjer mi je padla. Hodim in hodim, a sledi o mreži nikjer. Mrak je hitro padel in bilo je že zelo temno. Svetil sem si s telefonom, saj nisem skoraj nič videl. Vsaka krtina bi lahko bila moja mreža. Verjemite, krtin je bilo res veliko. A glej ga zlomka, po pol ure hoje je bil trud poplačan. Vidim še eno krtino in si rečem, joj, spet krtina, kje je moja mreža. A na koncu se je izkazalo, da je to vendarle bila moja mreža. Srečen in zadovoljen se vrnem do avta. Malo raztresen zaključek prečudovitega dneva. Hvalen sem domačinoma in dobrima prijateljema Nenadu in Damirju, ki sta me z veseljem popeljala v nove dogodivščine. Lahko rečem samo *hvala* in definitivno se še vrnem na male, a prečudovite divje potočnice.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

LOV RIBONA

Ribon je ena najbolj cenjenih rib Jadranskega morja. Njegova značilna rdečkasta barva, podolgovato eliptično telo in dolge prsne plavuti ga naredijo prepoznavnega. Poleg tega se ribon ponaša z izjemno okusnim mesom, ki je cenjeno v mediteranski kuhinji. Ribolov ribona z morske obale ponuja zanimiv izziv in številne možnosti za uspešen ulov. Izbira prave tehnike je odvisna od razmer v morju, letnega časa in osebnih preferenc ribiča. S pravilno opremo, poznavanjem terena in potrpežljivostjo lahko vsak ljubitelj ribolova uživa v lovu na to cenjeno ribo ob Jadranski obali. Osnovna hrana teh rib so majhne morske živali, črvički, mehkužci z močnimi zobmi pa trejo tudi manjše školjke.

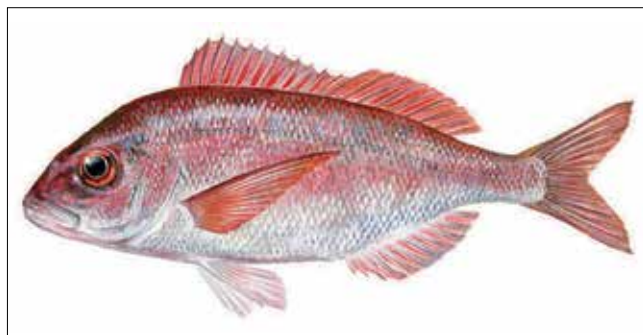
Oprema in načini ribolova

• Ribolov na dnu

Štirimetrski karbonski palica, ki je zelo toge akcije, vendar z občutljivim vrhom, je popolna izbira za lov z obale na dno. Nekateri uporabljajo za te ribiške palice izraz »surf castarce«. Ribon vabe ne poje, ampak jo vsesa. Posledično je potrebna zelo občutljiva konica in izurjeno ribičevo oko, da to opazi. Idealno ribiško kolesce za ta namen naj ima konusni kolot ter občutljivo in močno zavoro, saj lahko ujamete ribe, ki tehtajo več kot dva kilograma. Zakaj konusni kolot? Z njim lažje dosežemo daljše mete, saj se laks ali pletena vrstica lažje odvija med metom. Sam sistem za lov bo sestavljen iz treh trnkov, pri čemer bo svinec vstavljen tik pred pritrditvijo najnižjega kraka.

Glavni laks naj bo premera 0,30 mm, kraki pa iz najlona 0,20 do 0,25 mm. Sicer sam lovim največ s tanko pletenico, premera 0,20 mm, zaradi neposrednega stika z vabo. Seveda med tankim glavnim laksom (ali pletenico) in utežjo uporabljamo debelejši laks, ki je veliko večjega premera zaradi sil, ki nastanejo med metom. Zato 5 do 6 metrov debelejši laksa premera 0,50 ali več izniči sile na začetku meta, ki tu nastanejo.

Takoj, ko ribon pogoltne vabo, začne močno udarjati z glavo, še posebej, če je riba večja. Če ujamete veliko ribo pri tej vrsti ribolova, jo morate dvigniti na silo prvih nekaj metrov in jo spraviti iz nevarnega področja globin, kjer riba išče vsako možnost za osvoboditev. Takoj ko se približa obali, bomo morali imeti pripravljeno podmetalko, da zajamemo svoj plen, zato ne bo odveč

Slika 1: Ribon ali arbun

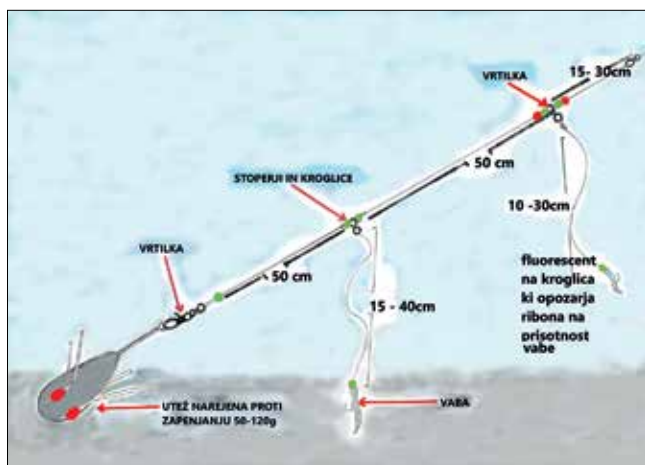
podmetalka z dolgim ročajem. Lov na dnu je ena najbolj preprostih in učinkovitih tehnik ribolova z obale, saj omogoča doseganje večjih razdalj in globin ter lov na območjih, kjer ribon naravno išče hrano. Svinčene uteži, ki jih bomo uporabljali pri tej tehniki, naj tehtajo od 50 do 120 gramov. Odvisno od moči morskih tokov in razdalje, na kateri želimo loviti. Trnki naj bodo velikosti od 8 do 12, odvisno od velikosti rib, ki jih pričakujemo na tem predelu. Uporabljali bomo vabe, kot so meso školjke, sveži lignji, sardele, kozice, trakci hobotnic, morski črvi in koščki sveže ribe ter v zadnjem času vse bolj priljubljeni trakovi iz fileja piščančjega mesa. Vabo vedno predložite na peščeno ali skalnato dno, kjer pričakujemo, da se riboni zadržujejo. Rahlo napnite vrstico in počakajte na prijem. Ko občutite ali vidite trzljaje, počakajte trenutek in nato hitro, a nežno zategnite. Lov na dnu je še posebej učinkovit ponoči, ko so riboni bolj aktivni in manj plašni ter se približajo obali na nekaj deset metrov.

• Ribolov s plovcem

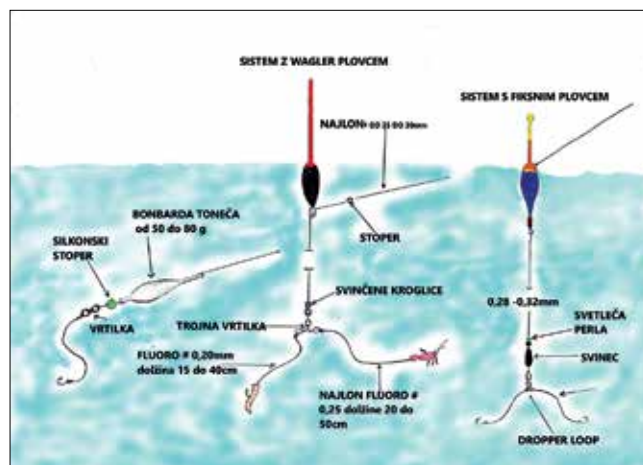
Uporaba plovca je ena najučinkovitejših metod obalnega ribolova ribona, saj omogoča natančno prilagajanje globine, na kateri se vaba nahaja. Riboni se pogosto zadržujejo v bližini podvodnih struktur, kot so skalnate police in travnata morska dna. Priporočena oprema vključuje ribiško palico, dolžine tri do pet metrov, plovec srednje velikosti, ki omogoča nadzor nad vabo, najlon premera 0,25, trnek velikosti 6 do 12 in naravne vabe, kot so živi rakci, kozice, trakci lignjev, školjke, kosi sveže ribe ter morski črvi. Plovec nastavite tako, da vaba lebdi nekaj centimetrov nad morskim dnom. Vabo vrvite blizu skalnatih predelov ali travnatih območij in počakajte na prijem. Ribolov s plovcem je posebej učinkovit v zgodnjih jutranjih in večernih urah, ko je ribon najbolj aktiven. Za boljšo vidljivost lahko dodate svetleče »starlight« paličice.

Miki na obali

Slika 2: sistem za lov na dnu

Slika 3: Sistemi za lov s plovcem ali bombardo

• Ribolov z umetnimi vabami

Čeprav se ribon najpogosteje lovi z naravnimi vabami, ga je mogoče uloviti tudi z umetnimi vabami. Najbolj učinkoviti so majhni umetni črvički in druge mehke silikonske vabe, ki posnemajo gibanje črvičkov, kozic in lignjev. Priporočena oprema vključuje lahko ali srednje težko ribiško palico za vijačenje dolžine od 2,7 do 3,5 metra, lažje ribiško kolesce 3000 do 4000 z gladkim delovanjem in natančno zavoro. Najlon naj bo tanek a močan, premera 0,20 do 0,30 milimetrov, za vabo pa uporabite manjše voblerje ali silikonske vabe v naravnih barvah, kot so srebrna, rdeča ali rožnata. Vabo vrzite čim dlje od obale in jo počasi vlečite proti sebi. Uporabljajte enakomerne gibe z občasnimi pavzami, da simulirate naravno gibanje plena. Bodite potrpežljivi in eksperimentirajte z različnimi hitrostmi vleke. Ribolov z umetnimi vabami je lahko zelo učinkovit, zlasti v obdobjih, ko je ribon bolj agresiven pri lovu.

Poleg tradicionalnih tehnik se razvijajo tudi nove metode ribolova ribona, kot so *mikro jigging* in uporabo res lahkih vab. *Mikro jigging* vključuje uporabo majhnih svinčenih jigov, na katere se nataknejo zelo elastične in mehke silikonske vabe, ki simulirajo majhne rakce ali ribice. Pri ribolovu se palico rahlo dviguje in spušča, da se vaba giblje naravno. Prav tako je priljubljen ribolov z metodo *drop shot*, kjer uporabljamo manjše silikonske črve, ki jih lahko počasi vlečemo po dnu ali sunek za sunkom dvigujemo in spuščamo na istem mestu. Ta metoda omogoča uspešen ribolov ribona predvsem v obdobjih, ko je riba manj aktivna in se ne odziva na klasične vabe. Sodobne tehnike in inovativna

Slika 4: Nekaj umetnih vab za lov ribona

oprema omogočajo, da se ribolov ribona z obale razvija in ponuja vedno več možnosti za uspešen ulov.

Novejše metode ribolova ribona

• Uporaba bombarde

V zadnjih letih se vedno pogosteje uporablja metoda ribolova z bombardo ali tonečim plovcem (skica 3), ki omogoča metanje lahkih vab na večje razdalje. Bombarda je posebej uporabna pri ribolovu ribona na območjih, kjer se riba zadržuje dlje od obale, na globljih prodnatih ali skalnatih dneh. S to metodo prav tako lahko uporabimo naravne vabe, kot so trakci lignjev, kozice, morski črvi ali celo manjše ribice. Plovec, z različnimi oznakami, omogočata prilagoditev hitrosti potapljanja, kar je ključno pri ribolovu v različnih pogojih. Najboljša taktika pri tem načinu ribolova je počasno vlečenje vabe z občasnimi ustavitvami, da posnemamo gibanje plena, kar ribona spodbudi k napadu.

Omenil bi še »*kaburo-inchiku*«, to je tradicionalna japonska tehnika, ki je bila posodobljena s sodobnimi materiali in tehnologijami, da ustreza našim evropskim, jadranskim ribam. Načelo je zelo preprosto: uporablja se stožčasta ali podolgovata utež za povečanje hitrosti potopa različne teže (g). Na sistemu sta en ali dva trnka in silikonski trakci v obliki hobotnice za povečanje vidnosti in zapeljivosti vabe.

Inčiku se sicer ponavadi uporablja pri ribolovu iz čolna. No, s kolegi ribiči smo poskusili ta sistem tudi s strmih obal, kjer je morje globlje in uspeh ni izostal. Ko je inchiku pripravljen za ribolov, nadevan z naravno vabo, zaradi učinka uteži pri jiganju ali odnašanju čolna začne nihati z leve proti desni naprej in nazaj, zato se silikonska hobotnica obnaša kot bežeči ligenj. Obstajata dve različni vrsti kabure, fiksni in drsni. Fiksni inchiku je najlažji za uporabo, samo pritrdite ga na najlon kot vsako drugo vabo. Drсни inchiku vam preprečuje hitro spreminjanje teže ali velikosti, saj morate za vsako spremembo odrezati in znova zavezati vozec. Vendar pa ribam olajša ugriz, saj svinec ni v neposrednem stiku s trnki. Kabura je vaba za ribolov različnih vrst rib. Zaradi svoje sposobnosti nihanja pod vplivom toka in manevrskega prostora je učinkovit tudi, ko mirujemo na mestu. Vendar pa ni neobičajno, da nekatere ribe napadejo, šele ko s svojim gibanjem posnemajo bežečega lignja. Najenostavnejša metoda ribolova z njim je nenehno navijanje in spuščanje

Slika 5: Kabura - inčiku z različno barvo glav

najlona z ribiškega kolesca. To pod vodo zgloda tako, da vabo dvignemo približno dva do tri metre, nato pa jo pustimo, da se spet dotakne dna, pri čemer dvigne pesek ali mulj, kar privablja lačne ribe. Pri zelo agresivnih ribah je popolna tehnika hiter poteg za en ali dva metra, sekundo premora in nato ponovitev. Na ta način se vaba kabura premika kot panični ligenj, ki pri svojem begu potiska vodo skozi šobe in se hitro premakne za nekaj metrov.

Kabura se lahko uporablja kot klasična vaba brez dodajanja naravnih dodatkov. Vendar pa je veliko bolj učinkovito, če na trnke dodamo kakšno od desetine različnih vab. Eden takšnih dodatkov so trakovi, izrezani iz telesa lignje. Nedvomno so ti dodatki najučinkovitejši način za prepričanje najzahtevnejših rib k prijemu. Uporabite lahko tudi kozico, škampa ali kos ribe in lovite bolj počasi, da se vonj razširi v vodi. Pazite, da ne dodate preveč vabe,

Slika 6: Takšne vrnite nazaj v vodo, da še malo zrastejo.

saj je lahko plavanje kabure omejeno z uporomo dodane vabe v vodi med pravilno predstavitvijo.

Za konec

Ribolov ribona z obale je dostopna in zanimiva izkušnja, ki ne zahteva posebnega predznanja, a prinaša boljše rezultate z nekaj prakse v sladkovodnem ribolovu in pravilno izbiro tehnike. Skozi leta sem ugotovil, da je vztrajnost ključnega pomena. Nekateri dnevi so slabši, a ko se vse poklopi: dobra lokacija, prava tehnika in primerna vaba je ulov zagotovljen. Ne pozabite na primerno obleko, saj sta veter in vlaga na obali neizogibna. Čeprav ribolov zahteva potrpežljivost, je občutek, ko ujamete ribo, neprecenljiv. Dober prijem vam želim!

*Besedilo in fotografije:
Vladimir Mikec*

SPOŠTOVANI BRALCI!

Prehodno obdobje elektronske in tiskane oblike glasila se je zaključilo. Bralci, ki ste izbrali elektronsko obliko glasila, boste od februarja 2025 dobivali samo izbrano obliko na elektronski naslov. Vsi, ki pa elektronske

oblike niste izbrali, boste še naprej dobivali tiskano obliko. Še vedno pa lahko pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si uredite, katero obliko glasila želite prejemati.

V SPOMIN

Ervin Belak

1943–2024

Ob nastopu hladnih zimskih dni smo ribiči RD Laško prejeli žalostno vest, da nas je po »dokaj zahrbtni« boleznii za vedno zapustil naš ribiški sotovariš – prijatelj Ervin Belak, ki je domala še pred nekaj dnevi skupaj z nami, v družbi »svoje zveste ribiške asistentke«, prijazne hčere Romane, uspel izvajati svojo priljubljeno tekmovalno večino v lovu rib s plovcem, na brežini ribnika Marof. To je bilo žal naše zadnje prijateljsko in prijetno druženje s prijateljem, ki je bil od svoje rane mladosti pa do prerane smrti naš zvesti ribiški sopotnik.

Ervinova ribiška pot se je začela v RD Celje, kjer je kot 19-letni mladenič leta 1962 opravil ribiški izpit. Iz Celja ga je pot vodila do ribičev RD Voglajna, kjer je za nekaj časa sprejel odgovorno ribiško

funkcijo predsednika RD Voglajna in od tam odšel »v jeseni svojega življenja« leta 2018 in se na povabilo prijatelja, žal že pokojnega dolgoletnega predsednika Tončka Bačiča, včlanil v RD Laško in v miru užival (kot je naš prijatelj Ervin rad poudaril) še nekaj mirnih let na bregovih reke Savinje in ribnika Marof. Ob tem moramo poudariti, da je bil Ervin zelo družaben, letom primerno delaven in izjemno uspešen tekmovalec lokalnih tekmovanj, kar dokazujejo njegovi številni prejeti pokali, med katerimi je tudi pokal iz leta 2020, ko nas je naš prijatelj, navkljub svojim častitljivim letom življenja, gladko premagal in osvojil pokal članskega prvaka v lovu rib s plovcem RD Laško.

Ervin je – v vlogi ribiškega sodnika in drugih vlogah – vedno rad priskočil v pomoč tudi sosedski RD Radeče, in sicer ob izvajanju njihovih organiziranih mednarodnih športnoribolovnih svetovnih ali evropskih tekmovanjih.

Vsa čast našemu Ervinu! »Naj mu prijetni vetrič ponese prijetno žuborenje voda, v večna vseirska lovišča, kjer počiva naš prijatelj.«

RD Laško

JUŽEK

Južek je bil star možicelj, sivih in redkih dolgih las, ki so mu viseli izpod pošvedranega klobuka. Živel je samotarsko življenje, v leseni koči, daleč stran od ljudi, ki se jih je bal, saj so mu škodili na vsakem koraku. Še bolj pa so se iz njega norčevali. Kaj je mogel revež storiti, ko pa ga je rajnka mati, ki je bila viničarska dekla v Drbetincih, rodila dobesedno v svinjskem hlevu, daleč od oči mogočne gospodarice, ki bi jo najbrž kar obglavila, ko bi videla novo rojeno detece, podobno njenemu možu, mogočnemu gospodarju. Ta je rad zalezoval brhka dekleta daleč naokoli, ko je vozil pšenico in krompir na bližnji ptujski plac. Še raje pa je ščipal domače dekcle, ki so se ga bale kot zlodej križa. Tu in tam je katera podlegla njegovim čarom in ena med njimi je bila tudi Južekova mati Treza. Ko je rodila sina, je morala takoj *cokom pokom* nazaj v beraško kočo blizu Pesnice in je tam nekaj let po Južekovem rojstvu tudi umrla. Pokopali so jo za pokopališkim zidom pri Sv. Andražu in njen grob je kmalu prerasla visoka trava. Južek se je matere le bežno spominjal, ostal je sam v butani in s slamo kriti ter na pol razpadajoči koči. Ko bi moral v šolo, so ga raje dali za pastirja k nesojenemu očetu na velik grunt v Drbetincih. Tam je pasel krave in ob Pesnici iskal svoj mir. Ljudje so ga imeli za vaškega tepčka in so se iz njega na veliko norčevali, le Tomaž, moder mož, ki je živel sam na majhnem gruntu, se ga je tu in tam usmilil. Rad mu je ponudil kruha in zabele ter rabljena oblačila, da ni hodil naokoli gol.

Južek je živoraril, gladoval in preganjal krave ob Pesnici. Še raje pa je odvrzel umazana oblačila in skočil v globoki tolmun, kjer so plavale velike ribe. Južek ni bil tako neumen, da ne bi vedel, kaj je ščuka, kaj je klen ali ostriz. Pisati in brati res ni znal, je pa znal poslušati Tomaža, ko se je ta ob nedeljskih popoldnevih oglasil pri ubogem pastirju in mu pripovedoval o ribah. Tomaž je bil najprej vojak v rajnki prvi Jugoslaviji v Vojvodini, nato pa v Loznici blizu reke Drine. Ker je bil dober in ubogljivi vojak, je smel v prostem času za oficirje loviti ribe. Dali so mu knjige, iz katerih se je nekaj malega o ribah naučil in potem je kot neustrašen mladenič plaval najprej po modri Donavi in nato po strašni Drini. RIBE JE LOVIL Z ROKAMI, NA DRINI PA SI JE POMAGAL S PRIROČNO MREŽO, KI MU JO JE PODARIL NEKI KMET IN ZA PLAČILO OD NJEGA OBČASNO ZAHTEVAL RIBO ALI DVE. TOMAŽ JE VOJSKO ODSLUŽIL IN SE VRNIL DOMOV V DRBETINCE Z BOGATIM RIBIŠKIM ZNANJEM. DELO MU NI DOPUŠČALO, DA BI RIBARIL V PESNICI, ZATO PA JE ZA RIBARJENJE USPOSBIL JUŽEKA. TA JE IMEL OČITNO NEKAJ TALENTA IN SE NI BAL NOBENEGA, ŠE TAKO GLOBOKEGA TOLMUNA. STARA PESNICA JE BILA NA TEM KONCU DOLINE ŽE ŠIROKA, OBRASLA Z MOGOČNIMI VRBAMI IN JELŠAMI, KI SO GLOBOKE KORENINE ŠIRILE NARAVNOST V TOLMUNE IN MED NJIMI SO SE RADI SKRIVALI VELIKI KLENI, PONEKOD PA ŠE VEČJE ŠČUKE. TO JE JUŽEK KMALU SPZNAL IN NAŠEL DVA NAJBOLJŠA TOLMUNA, V KATERIH JE BIL RIBOLOV MALA MALICA. POLETI NI IMEL NOBENEGA DELA. ZA KMEČKA OPRAVILA JE BIL PREŠIBAK IN Z NJIM BI IMELI SAMO STROŠKE, SAJ JE OB VSAKI PRILICHOŠTNI POSKRBEL ZA SVOJ VEDNO PRAZNI ŽELODEC IN ČE SO GA POSADILI ZA ŠIROKO MIZO, JE JEDEL ZA TRI. TO PA GOSPODINJAM NI BILO PO VOLJI IN JUŽEK JE LE REDKOKDAJ LAHKO SEDEL Z DNINARJI PRI OBEUDU ALI VEČERJI. JEDEL JE TO, KAR JE NAŠEL OB PESNICI ALI KAR MU JE PRINESEL TOMAŽ. NJEGOV BOLJŠI OBROK SO BILE RIBE, KI JIH JE NALOVIL V PESNIŠKIH TOLMUNIH. KAKO JIH JE PRIPRAVIL, ŠE DANES NE VE NIHČE. BOJDA JE ZNAL NA ZARJAVELEM ŽELEZNEM ŠTEDILNIKU, KI GA JE PRIVLEKEL V KOČO IZ HVALETINC, RIBO PRIPRAVITI BOLJE KOT NAJBOLJŠA GOSPODINJA V DRBETINC. PRI HIŠI JE IMEL SOL IN KORUZNO MOKO. ZA ZABELO PA NEKAJ MALEGA MASTI, KI JO JE POZIMI NABRAL MED BERAČENJEM PO HIŠAH. SPLOH VZTRAJEN JE BIL V ČASU KOLIN IN SE NI USTRAŠIL POTRكاتI NA NOBENA VRATA. TAKO JE PREŽIVEL LETO ZA LETOM.

Na velike maše dan je avgustovsko sonce močno pripekalo. Južek si je zaželel hladne sence in Pesnice. Odpravil se je do neznanega tolmana, v katerem še ni nikoli ribaril. »Bo kaj bo, enkrat je treba začeti,« si je govoril, ko je odmetaval razpadle cape k stari vrbi. Počasi je zlezal v vodo, ki je bila mirna in ne prehladna. Počasi je plaval na površju in iskal prvo jelšo. »Pod njo bi nekaj moralo biti,« je govoril sam sebi. In res, počasi in previdno je segal pod korenine, otipal zdaj veliko, zdaj spet malo ribo. Nobena se mu ni zdela primerna in segal je globlje in globlje. »O porka madona, ta pa bo,« se je zadržal na glas in zagrabil z obema rokama veliko ščuko ter jo zalučal na obrežje Pesnice. »Kjer je ena, je še druga,« je nadaljeval pogovor sam s seboj in mirno tipal dalje. »Še ena, je, ta bo za Tomaža, da mu poplačam dobroto,« je hipoma sklenil in na obrežje vrgel že drugo veliko ščuko. »Nič, v tretje gre rado,« je sklenil Južek in tipal dalje. Vse prazno, voda je lebdela in ni kazala znakov, da bi se v njej skrivale ribe. Vztrajen, kot je znal biti, je tipal dalje. In potem se je zgodilo, da je prijel nekaj velikega in ostrega. »Sveti Bolfenk, pomagaj mi, prosim, kaj pa je to,« se je na ves glas zadržal Južek. Hipoma se je postavil na noge, odvrzel ostri predmet in dvignil krvavečo roko. Kri je lila kot iz škafa, ubogi Južek se je v svoji vnemi, da bi dobil še tretjo ščuko, pošteno porezal na zlomljeni stari steklenico, ki so jo najbrž odvrgli v Pesnico dninarji, ko so sušili otavo. Pa ravno v ta tolmun, ki ga je Južek hotel na novo spoznati. Toliko moči je še imel, da se je splazil na suho in gledal, kako je rdeča kri curjala proti vodni gladini. S pogledom je ošinil obe mirni ščuki in se revež z nasmehom na obrazu onesvestil.

»Kako kruto je je to naše življenje,« so govorili Drbetinčani, ko so slišali, da se Južek v ptujski bolnišnici bori za življenje. Ves krvav je taval od Pesnice proti koči, kjer ga je zvečer čisto slučajno našel Tomaž. Na pol nezavestnega, golega in brez obeh ščuk. Te so ostale tam doli ob tolmunu Pesnice, ki se je ubogemu siromaku maščevala za krajno njenih velikih rib. Tomažu je bilo hudo pri srcu, vedel je, da se mu je skušal Južek prikupiti in zahvaliti za vso dobroto, ki je je bil deležen samo od njega. Zdaj se revež bori za življenje.

Tomaž je bil edini, ki je včasih pogledal okoli Južekove kočice. Nema in prazna je štrlela v zrak, veter je trgal slamnato streho in jo odnašal daleč naokoli. Vse do pozne jeseni, ko so iz bolnice sporočili, da je nesrečni Južek za vedno zatislil oči. Reveža je bilo treba pokopati in Tomaž je rade volje poskrbel za pogreb. Za krsto sta poleg štirih mož, ki so običajno nosili krste in jih spuščali v hladno zemljo, sta šla samo Tomaž in gospod fajmošter. Ta je na hitro zmolil molitev, blagoslovil grob in poškrpnil z blagoslovljeno vodo naokoli ter brez slovesa odšel. Tomaž je še pospremil spuščanje skromne krste v temni grob, se odkril, prekrižal in tiho dejal: »Zbogom, Južek, zbogom, naš ribič. Kmalu pridemo tudi mi za teboj.« S temi besedami se je poslovil od nesrečnega možicla in spotoma sklenil, da bo temu siromaku, ki mu ni bilo dano živeti človeka vredno življenje, na grobu postavil spomenik. Našel je železni križ, ki je nekoč stal na grobu Južekove rajnke matere in ga dal obnoviti. Na križu je pisalo: »Našemu ribiču Južeku v spomin.«

Tomaž je za grob lepo skrbel vse do smrti, ko so tudi njega položili k večnemu počitku na božji njivi pri Sv. Andražu. Nesrečnega Južeka se le še tu in tam kdo spomni. Zakaj bi se ga le, to je bil pač en ubogi vaški revež, ki je rad lovil ribe v Pesnici - za preživetje in za darilo Tomažu. Ja, takšno je bilo včasih življenje v *ondotnih* krajih ob tej reki, ki ni vzela samo Južeka, pač pa tudi mnoge druge ribiče.

Marjan Toš

ZGODE IN NEZGODE Z RIBIŠKIH TEKMOVANJ

Na ribiških tekmovanjih doživimo marsikaj. Ko obujam spomine s teh tekmovanj, ki jih je bilo v preteklosti mnogo več kot danes, se pogosto nasmejem pa tudi razžalostim ob dogodkih, ki so se pripetili. Nekaj sem jih tudi zapisal, da ne izginejo v pozabo. Pa si jih oglejmo.

VRD Lendava sem bil predsednik športnotekmovalne komisije in sem leta 1975 uspešno opravil izpit za republiškega sodnika ribiških tekmovanj. Na prvih tekmah v lovu rib s plovcem s sestavo članskih ekip nisem imel težav. Mnogo huje je bilo najti tri članice. Pardon, dve, saj je bila zanesljiva članica ekipe žena Julija, ki je zelo rada tekmovala.

Pa se je zgodilo, da sem nujno potreboval tretjo članico. Našel sem jo, vendar je bila težava v tem, da je bil njen mož zelo ljubosumen in je nikakor ni hotel pustiti same. Kaj sem hotel drugega, kot da človeka vključim v člansko ekipo.

Tako sta lahko tekmovali obe ekipi. Po koncu tekmovanja članske ekipe pa me je v sodnik vprašal: »Kje, zaboga, ste staknili vašega tekmovalca? Takoj po znaku za začetek tekmovanja je palico položil na stojalo, globoko vzdihnil, vzel iz žepa sendvič ter ga počasi prežvekoval. Palico je dvignil šele po znaku za konec tekmovanja.« Nasmehnil sem se, vendar možakar ni bil zadnji v sektorju, ker so enega tekmovalca diskvalificirali.

Kmalu zatem je RD Lendava organizirala na Hotizi pri Lendavi prvo republiško člansko tekmovanje v lovu rib s plovcem.

Dan pred tekmovanjem sem postavil startne številke. Začel sem z najvišjo številko in končal s številko 1. Ker pa mi je proti koncu zmanjkovalo prostora, sem zapičil to številko v prejšnji plitvini. Res ni bila videti najbolj perspektivna. Toda ni se mi dalo ponovno postavljati številke, zato sem upal, da bo to številko dobil kakšen »amater«, ki se ne bo preveč razburjal. Dan pred tekmo pa so me popoldan doma v Beltincih obiskali člani ene od tekmovalnih ekip. Simpatičnim gostom je žena Julija pripravila malico in smo se prijetno zabavali ter celo igrali nogomet. V ekipi sta bila tudi brata, in zlasti eden je bil velik optimist, da bodo jutri zmagali. Zaželel sem jim vso srečo. Toda naslednji dan se je na tekmi usoda poigrala z njim. Izžrebal je številko 1. Najprej se je zelo razveselil, ko pa je prišel na startno mesto, se je strašno razburil. Glasno je preklinjal nesposobneža, ki je postavil progo, in po tekmi še dolgo iskal krivca za slabšo uvrstitev. Še danes mi po glavi odmevajo njegove kletvice. Ves rdeč v obraz sem se delal neumnega, češ da nimam pojma, kdo je bi ta malomarnež. Kljub temu pa smo ostali dobri prijatelji.

Na omenjenem tekmovanju sem seveda opravljal tudi vlogo glavnega sodnika. Pa se je zgodilo, da je tekmovalca ekipe blizu Ljubljane pred začetkom tekmovanja padel v vodo. Kako naj ukrepam, mi je švignilo skozi možgane. Tekmovalni pravilnik ne omenja takega primera. Tuhtal sem, ali naj tekmovalca diskvalificiram, ga potegnem iz vode in podobno. Medtem je kar sam zlezal na breg in dobil samo opomin zaradi prehitrega začetka krmljenja.

Leta 1981 je RD Lendava v B-ligi v članski konkurenci bila ogorčen boj za osvojitve enega izmed prvih treh mest in

na ta način uvrstitev v A-ligo. Pred zadnjo tekmo v Šoštanju so bili obeti dobri. Tudi na tekmi so naši tekmovalci lovili dobro, razen enega. Ta tekmovalca je bil dolgo časa brez ribe, vendar bi nas samo ena njegova ujeta riba pripeljala v obljubljeni ligo. Stal sem za njegovim hrbtom in čakal, da ujame to nesrečno ribo. Res mu je končno prijela krasna rdečeoka. Ni padla s trnka in tudi ni utrgala vrvice. Pač pa je na vrhu tekmovalke odvezal vrstico in riba je odplavala s trnkom, svincem in plovcem. Uvrstitev RD Lendava v A-ligo je tako dobesedno splavala po vodi. Bil sem tako razočaran, da sem z avtom po pomoti namesto v Lendavo zavil proti Ljubljani.

Toda vodstvo in člani RD Lendava nismo obupali in že naslednje leto smo se ponovno borili za uvrstitev v A-ligo. Bal sem se tekme v Postojni, zato sem za trenerja »najel« izkušnega ribiškega mačka. Z namenom, da bomo čim bolj spočiti, sem z novim avtom ekipo celo peljal že dan pred tekmo do Ljubljane. Tam smo prenočili v stanovanju moje tete. V Postojni je potekalo vse gladko. Zmagali smo.

Potovanje na zadnjo tekmo v Sevnico je bila tako le še gola formalnost. Skupno prvo mesto ekipi RD Lendava ni moglo uiti, razen v primeru, če en tekmovalca ne bi ujel ribe. Pred odhodom sem zato v prtljžnik spravil fotoaparata, da ovekovečim zmago za pozne rodove. Tekma se je odvijala po načrtu. Vsi naši tekmovalci so ujeli ribe. Toda ko je zadnji tekmovalca dvignil mrežo z ulovom iz vode, je bila mreža čisto prazna. Na dnu mreže pa je zijala velika luknja. Kljub temu smo imeli zadostno zalogo točk, da smo zasedli »le« drugo mesto. Fotoaparata pa je ostal brez dela, ker »samo« podprvakov nisem hotel fotografirati!

Tudi sam sem kot tekmovalca občasnoma nastopal v članski ekipi RD Lendava. Spomnim se tekme na Ptuj, kjer smo se krčevito borili proti izpadu iz A-lige. Nisem imel izdelane strategije, kako naj lovim, zato sem sklenil, da bom posnel mal izkušnega tekmovalca. V bližini je vsilil odličnega ribiča in prijatelja. Opazujem ga. Ves čas lovi pri bregu. Tudi sam lovim tam. Na koncu sva oba ujela zelo malo.

Bilo je še veliko različnih dogodkov. Tako je na primer na neki tekmi skoraj »zmagal« znani ribič in ribiški funkcionar iz severovzhodne Slovenije. Ujel je 1,05 kg rib, kot rezultat pa so mu zabeležili 10,5 kg. Napako so opazili šele takrat, ko je že stal na zmagovalnih stopničkah.

Najbolj pa sem si zapomnil dogodek, ko so na mednarodnem tekmovanju v Ormožu kot zmagovalno ekipo skoraj proglasili ribiče iz tujine. Ti so v svojih torbah za palice pritihotapili večjo količino zelenika in jih vsipali na tehtnico. Vodja tekmovanja je to opazil, vendar jim je širokogrudno zagotovil, da bodo zanesljivo zmagali, če v desetih minutah ujamejo eno samo zeleniko. Pa je seveda niso mogli, saj jih v tej vodi sploh ni bilo!

Andrej Janc

Odžejal sem se lahko v manjših potokih. Priporočam, da imate s sabo vodni filter.

TE WAIPOUNAMU

Te Waipounamu je ime za južni otok Nove Zelandije v maorskem jeziku. Gre za večjega od dveh glavnih otokov omenjene države in za 12. največji otok na svetu. Znan je po svojih naravnih lepotah – gorah, ledenikih in jezerih. Je precej manj poseljen kot severni otok, vendar je med muharji še kako priljubljen, saj lahko tam izkusimo najboljši ribolov na svetu.

Nova Zelandija je bila na mojem seznamu želja, odkar sem začel muhariti. Pripovedi o tamkajšnem ribolovu najdemo povsod na spletu, v revijah in knjigah, tako da sem vedno sanjal, da nekega dne odpotujem »tja spodaj« in tudi sam izkusim, kako je loviti največje potočne postrvi.

To zimo je končno napočil čas. Po zaključku študija sem si vzel nekaj mesecev za oddih, tako da sem se v sredini novembra odpravil na pot dolgo več kot 30 ur. Po kar nekaj preglavicah glede letov sem srečno prispel na cilj. Okoli 10 dni sem preživel na severnem otoku s prijateljem Ollijem, nato pa sem se vkrcal na letalo do Christchurcha na južnem otoku, kjer se je začela prava avantura – solo ribolov velikih potočnic.

V Christchurchu sem prispel pozno zvečer, kjer me je čakal rezerviran avto. Po izposoji sem se zapeljal do najbližjega hostla, kjer sem nabral pošteno potreben spanec. Zjutraj se je moja pot začela – najprej sem se ustavil v ribiški trgovini,

kjer sem kupil še nekaj malenkosti, dehidrirano hrano in plinski gorilnik, nato pa sem se odpravil na triurno vožnjo do izhodišča za ribolov. V Novi Zelandiji je za ribolov na dobrih mestih potrebno veliko hoje, zato je obvezna dobra telesna pripravljenost. Nič čudnega ni, če je treba do mesta, kjer začnemo z ribolovom, hoditi več ur. S težkim nahrbtnikom, v katerem je treba imeti dovolj oblačil, hrane, opremo za kampiranje in seveda ribolovni pribor, je lahko zelo naporno. Nič drugačen ni bil moj prvi ribolov tu, saj sem do odseka reke, kjer sem želel loviti, potreboval tri ure in pol. Za ribolov sem tako imel le nekaj ur. Začel sem na sotočju večje reke z njenim pritokom in nadaljeval po le-tem gorvodno, vendar sem – kljub veliko prehojenim kilometrom – našel le nekaj šarenk, velikosti do 55 cm, kar ni bilo ravno vzpodbudno. Po napornem dnevu sem si ob reki našel prostor za tabor, kjer sem postavil šotor, svojo streho nad glavo za naslednjih 10 dni. Med kuhanjem večerje je mimo prišel še en ribič, kar me ni najbolj razveselilo, saj sem se

Moj dom za 10 dni.

Pošast

zato moral naslednji dan odpovedati velikemu odseku reke. Na divjih novozelandskih rekah, kjer populacija rib ni tako velika kot doma v Sloveniji, je namreč nemogoče, da loviš za nekom, ki je bil na tistem odseku pred teboj istega dne. Ribe so zelo plašne in se takoj, ko jih nekaj zmoti, odmaknejo v svoja skrivališča. Dogovorila sva se, da lahko on naslednji dan lovi na odseku nad kampom, jaz pa na odseku okoli 10 km višje – na skrajnem vrhu reke. Zjutraj me je budilka zbudila ob sončnem vzhodu. Hitro sem pojedel zajtrk, spil nujno potrebno kavo, pospravil kamp in se odpravil proti mestu, kjer bom začel ribolov. Po dobri uri hoje sem končno bil na pravem mestu. Sestavil sem dve palici, ki sta bili moj glavni »setup« za vseh 10 dni na južnem otoku – muharico, dolgo 9 čevljev in akcije #5, ki sem jo uporabljal za suho muho, in kombinacijo suhe muhe in posnetka ličinke (t. i. dry dropper) in pa muharico dolgo 11 čevljev in akcije #3 za ribolov z nimfo. V drugem tolmunu sem opazil čudo-

Reke so kristalno čiste.

Potočnica iz samega juga južnega otoka

vito potočnico. Ponudil sem ji posnetek Cicade, ki jo je prelisičil že prvi met, vendar se je po nekaj sekundah na mojo veliko žalost snela. Na moje veselje sem že v istem tolmunu opazil še eno lepo ribo, ki pa sem jo zaredi premočnega zatega, ki je bil posledica nezbranosti, izgubil. Dan se res ni mogel začeti slabše, vedel sem namreč, da veliko priložnosti danes ne bom dobil. Nekaj tolmunov višje sem končno uspel uloviti ribo, šarenko, veliko okoli 60 cm. Po tem ulovu sem prehodil še kar nekaj kilometrov, vendar rib preprosto nisem več videl. Reka je postajala vse manjša in manjša, manjše pa je bilo tudi moje upanje na veliko potočnico, ki naj bi prebivale v njej. Rekel sem si, da ob drugi uri popoldne obrnem, saj me je čakala zelo dolga pot do avta.

Zanimiv »fossil«, ki sem ga našel.

Samec potočne postrvi

Jezero Tekapo

Ura je bila okoli pol dveh popoldne, ko sem se priplazil do novega tolmana, ki je nastal iz dveh manjših krakov reke. Globina je bila manj kot meter, tako da sem ga hitro pregledal in ugotovil, da večje ribe v njem ni. Ko sem se že hotel vstati iz klečečega položaja, sem s kotičkom očesa opazil sivo senco na začetku tolmana. Ni se premikala, vendar se mi je zdelo, da kaj drugega kot riba na takšnem mestu ne more biti. Pograbil sem palico za suho muho in navezal muho Tabanas v velikosti 12. Moral sem malo počakati, da se je veter umiril, nato pa sem naredil čim bolj natančen met. Muha je pristala rahlo desno in približno en meter pred senco, ki se je kar naenkrat dvignila iz dna. Opazil sem ogromen hrbet ribe, ki je potopil mojo muho pod površino. Ne znam povedati, kako dolga se mi je zdela tista sekunda ali dve, ko sem počakal z zategom. To je nujno potrebno pri takšnem ribolovu, saj velike potočnice suho muho poberejo počasi. Zategnil sem in na drugi strani vrvice sem občutil veliko težo. Med borbo nisem imel ravno veliko kontrole – ribi sem sledil po celotnem tolmanu, ne spomnim se več točno, kolikokrat. Med bojem je želela pobegniti po toku navzgor v manjši krak reke, vendar ji preprosto ni uspelo, saj je bila prevelika za tako nizko vodo. Po približno petih minutah sem jo zagrabil za rep in izustil krik, ki ga je verjetno slišala cela dolina. Ujel sem potočnico, dolgo preko 70 cm, in to na suho muho! Naredil sem nekaj fotografij in jo hitro spustil tja, kjer spada. Moj cilj potovanja je bil izpolnjen in 36 kilometrov dolga, šesturna, pot do avta je bila tako izjemno olajšana.

Po dobrem spancu sem se naslednji dan odpravil novim dogodivščinam naproti. Dva dni sem preživel na rekah severneje, kjer sem ujel nekaj lepih rib. V spominu mi bo ostala zelo velika potočnica, ki je nikakor nisem uspel ustaviti na trnici 0.15 mm, tako da mi je potegnila pod veliko skalo in prerezala laks.

V Dunedinu – mestu na jugovzhodu otoka – sem imel namen obiskati družinskega prijatelja, moral sem se podvizati, saj me je čakala sedemurna vožnja. Razpolovil sem jo na pol in si en dan ogledal jezero Tekapo, ki je znana turistična atrakcija. Na poti do Dunedina sem raziskal še eno manjšo reko, kjer sem se nalovil šarenk. S prijateljem sva v naslednjih dneh obiskala čudovito reko na jugu otoka, ki je bila polna lepih potočnic, povprečne velikosti okoli 60 cm. Bila je sicer precej obremenjena z ribiči, zato se je posebej izkazal ribolov z nimfo na dolgi predvrvi, ki je vedno bolj v uporabi tudi pri nas. Veliko ljudi misli, da ta sistem ne deluje na plašnih in pametnih potočnicah na južnem otoku, vendar sem se prepričal ravno nasprotno, tako da vsakemu predlagam, da naj poizkusi evro ličinkarjenje (*euro-nymphing*). Prijatelj, ki je lovil z mano, je uporabljal klasični sistem z vrstico in palico klase 5, kar se je v danem trenutku izkazalo za precej manj uspešno.

Zanimivo mi je bilo, da imajo na nekaterih rekah, ki so bolj zaželeni nad ribiči, ob rekah postavljene table, ki označujejo določen odsek reke. Ribič, ki zjutraj prvi parkira na tem mestu, lahko ta dan lovi na označenem odseku vode. Tako nikoli nisi v skrbeh, da te bo kdo prehitel in lahko v miru uživaš v ribolovu. Izvrstno!

Po treh dneh v Dunedinu sem se poslovil in počasi začel svojo pot severno proti Christchurchu. Ustavil sem se na reki, ki sem jo želel obiskati, vendar me je pričakala motna, visokega vodostaja, saj je ponoči na tem delu precej deževalo. Kljub slabim razmeram sem za nekaj ur poizkusil svojo

Ob takših lepotah mi je postalo jasno, zakaj so tu snemali tudi Gospodarja prstanov.

Največja riba potovanja

srečo in ulovil čudovito ribo, dolgo skoraj 70 centimetrov. Tako sem obkljukal še en cilj in se odpravil naprej. Isti večer sem se odločil prenočiti v kampu, ob enem izmed večjih jezer. Postavil sem šotor, povečerjal in poklical Ollija, ki mi je kot domačin ter zelo dober ribič vseskozi pomagal z napotki. Predlagal mi je, naj zvečer ob zadnjem svitu lovim v reki za kampom, kjer naj bi bile zelo velike postrvi. »You will probably catch nothing, but if you do, it could be the biggest trout of your life,« so bile njegove besede, kar v slovenščini pomeni, da verjetno ne bom ujel nič, lahko pa ujamem največjo postrv v svojem življenju. Zakaj pa ne,

Lepotica

sem si mislil, pograbil palico klase 7, navezal potezanko in se sprehodil 50 m od svojega šotor. Prelovil sem nekaj lokacij, vendar prijema ni bilo. Odločil sem se, da odidem po toku navzgor, kjer je bil tok bolj močan. Prvi met in vrvica se je ustavila, sledil je močan zateg ter občutek, da sem zapel dno. Toda dno se je po nekaj sekundah začelo premikati in kmalu sem videl svojo podvrnico. Prepričan sem bil, da sem zapel veliko šarenko, ki so številne v tej vodi. Borba je trajala in trajala, saj kljub predvrnici 0,25 mm ribi nisem bil kos. Naposled sem jo le pripeljal bližje k sebi, kjer pa je začela s predstavo in uprizorila tri srcecelomne skoke iz vode. K sreči je ostala na trnku in uspel sem jo prijeti za rep, saj sem mrežo seveda pustil v avtu. In ni bila šarenka, temveč ogromna potočnica! Kljub temi sem uspel narediti nekaj fotografij in tako sem ribo izpustil nazaj, predtem pa poklical Ollija ter svoje najožje ribiške prijatelje v Sloveniji (kjer je bila ura ravno 10 zjutraj) in jim na videoklicu pokazal to izjemno ribo. Tako sem se – kljub temu, da sem lovil sam – ulova veselil skupaj s prijatelji.

Zadnja dva dni mojega doživetja na južnem otoku je zaznamoval zelo močan, skoraj orkanski veter. Preprosto je pihalo tako močno, da se z muharsko opremo ni dalo loviti. Seveda sem se potrudil po svojih najboljših močeh in poskusil narediti največ, kar lahko, vendar žal ni šlo. Ribam sem se lahko približal, dobra prezentacija pa je bila nemogoča. Odločil sem se, da si ogledam še nekaj znamenitosti in največje mesto južnega otoka Christchurch, kjer sem prenočil. Zadnje jutro sem se odpravil nazaj na severni otok, kjer me je čakal prijatelj Ollie in še nekaj dni avantur.

Nova Zelandija me je prevzela s svojo prostranstvo, naravnimi lepotami in prijaznimi ljudmi. Res spada med bisere tega planeta, sploh za nas muharje, zato obisk nedvomno priporočam. Sigurno se vrnem, upam, da že kmalu.

Besedilo in fotografije: Luka Pesjak

Čeprav na prvi pogled morda res ne izgleda, je Škofeljski graben poln ribjega življa. Vsekakor bi vsem ribičem priporočil, da poskusijo z ribolovom tudi v najmanjših revirjih, s katerimi upravljajo njihove ribiške družine.

NA NAŠEM NAJMANJŠEM LOVIŠČU

V zimskih mesecih sva s Timom raziskovala najmanjši (tekoči) revir, s katerim upravlja Ribiška družina Barje. Gre za vsega nekaj kilometrov dolg in le kakšne štiri metre širok Škofeljski graben, ki teče po robu Ljubljanskega barja. Čeprav bi ga kakšen boljši športnik zlahka preskočil, sem želel ugotoviti, ali se da v tem majhnem vodotoku vseeno tudi ujeti ribe.

Ideja za ribolov na manjšem potoku je pri meni zorela dlje – pred časom smo gledali video, ki sta ga posnela dva brata v Angliji, ko sta lovila na še manjšem potoku, kot je Škofeljski graben. En je vijačil, drugi pa je srečo poskušal s kostnimi črvi. Lovila sta pozimi in bila za ta letni čas presenetljivo uspešna – ven so sicer prihajali v glavnem manjši kleni, a riba je riba. Da je z ribolovom na majhnem vodotoku vredno poskusiti, pa me je dokončno prepričal izlov, ki smo ga člani ribiške

družine izvedli proti koncu oktobra lani. Manjši graben, kakršnih je na Ljubljanskem barju na desetine, je bil poln rib. Kleni, majhni krapci in linji, nežice in globočki; takrat smo uspeli izloviti od povsem majhnih rib pa vse do konkretno merskih. Če ne bi videl, ne bi verjel, kakšno ribje bogastvo lahko skriva res majhen potok.

Pred ribolovom pa je bilo najprej treba ugotoviti, kje Škofeljski graben sploh teče. Splošni potek struge sem poznal, a to ni dovolj. Moral sem ugotoviti, kje se da

Naš prvi ulov leta 2025. Le nekaj metov je bilo dovolj, da je ta klen zagrabil na bles-tivko in dokazal, da je tudi pozimi možno ujeti ribo v najmanjšem revirju RD Barje.

Timov prvi ulov v letošnjem letu je bil klen, ujet na plovce in toast.

pri zraven in loviti. Poznojesenski kolesarski izlet po Ljubljanskem barju je dal odgovor tudi na to vprašanje.

Kmalu po prehodu v novo leto sva s Timom prvič v letošnjem letu odšla na ribolov. S seboj sva vzela našo najlažjo opremo – Tim palico za ribolov s plovcem, jaz pa za vijačenje. Za vabo sva pri zajtrku prihranila zadnji kos toasta, ki je bil povsem dovolj, saj zaradi nizkih zimskih temperatur nisva imela namena loviti predolgo. Začela sva na mestu, kjer sem pri jesenskem kolesarjenju videl lepo jato manjših klenov. Le da tokrat ni bilo videti niti enega. Pa zakaj bi bilo pri ribah kaj drugače kot pri ljudeh – tudi teh namreč ni bilo na ta zelo mrzel dan nič zunaj (razen naju seveda). Tim je vzel toast in se postavil na svoje mesto, jaz pa sem metal vabo kakšnih 100 metrov nad njim. Vrtilka je le nekajkrat opravila svojo pot po ozki in plitki strugi, ko sem začutil ugriz. In res, prva riba v letošnjem letu je prišla ven že po nekaj metih. Klen, velik malo več kot 20 centimetrov, je otvoril letošnjo ribiško sezono. »Tim, očitno so ribe notri!« sem zaklical. Prvi ulov leta je kmalu odplaval nazaj in manj kot pol ure je minilo, ko je prvič letos zaklical tudi Tim Dennis: »Imam jo!« Znova je prišel ven klen, tokrat še

Ideja za ribolov na manjšem potoku je pri meni zorela dlje – pred časom smo gledali video, ki sta ga posnela dva brata v Angliji, ko sta lovila na še manjšem potoku, kot je Škofeljski graben. En je vijačil, drugi pa je srečo poskušal s kostnimi črvi.

nekoliko večji kot prej. Tudi toast jim je očitno ugajal in kot kaže, je bilo to mesto vseeno pravo, tako kot je kazalo že jeseni. Poleg precej plitke vode Škofeljskega grabna in vodnega rastja, ki je zelo oteževalo ribolov, še posebej s plovcem, sva se soočala še z eno težavo. Zelo nizke temperature so v kombinaciji z res majhnimi obročki najine lahke opreme povzročale, da sta bili ribiški palici nenehno poledeneli. Težko je bilo navijati in še težje metati. Po navadi bi pred vsakim metom preprosto namočila konjico palice v vodo in zadeva bi bila (vsaj za kratek čas) rešena, a tu je bil breg ravno dovolj visok, da te rešitve nisva mogla uporabiti. Ni nama preostalo drugega, kot iz vsake rinke lomiti ledeni oklep, kar pa sva morala ponavljati vsakih nekaj minut. Tudi midva sva, kljub debelim zimskim oblačilom, že pošteno čutila mraz. Med hojo ob potoku sva se kratkočasila s pokanjem ledu na poledenelih lužah, vmes pa sva preverjala, kje globina grabna dovoljuje ribolov. Do konca ribolovnega dne je bil še enkrat uspešen Tim. Več kot očitno je klenom

bolj prijatelj toast kot bles-tivka, saj je bila tudi tretja riba klen podobne velikosti, kot sta bila prejšnja dva. »Letos vodiš po ujetih ribah dva : ena,« sem komentiral njegov

Sicer so bili vsi kleni, ki sva jih ujela v Škofeljskem grabnu, podobne velikosti, a tale je bil s svojimi 25 centimetri največji.

V začetku januarja so bili dnevi zelo mrzli, tako da razen naju ni bilo na spregled drugih ljudi. Obenem pa nama je mraz povzročal tudi težave zaradi sprotnega zmrzovanja obročkov (ter tudi delov telesa).

Proti koncu jeseni sva na sotočju Škofeljskega graba in reke Ižice ujela to čudovito platnico. Predvsem v toplih mesecih se v Škofeljski graben in druge manjše vodotoke Ljubljanskega barja vračajo ščuke, krapji, linji in druge ribe ter se tam pogosto tudi uspešno drstijo.

uspeh. »Dva, ena, nula,« me je popravil in spomnil, da sva doma pustila še enega ribiča, njegovega starejšega brata Filipa. Dejstvo, da Filip do tistega trenutka sploh še ni lovil v letu 2025, pa očitno ni bilo pomembno. Trije ujeti kleni so bili vseeno precej več, kot sem si obetal pred pričetkom ribolova. Lahko rečem, da sva si pripravila sicer zelo mrzel, a lep vstop v novo ribolovno leto.

Na isto mesto sva se vrnila še kakšen teden kasneje. Bilo je precej bolj sončno in toplo, ribe pa so ostale iste. Tudi tokrat je bil bolj uspešen Tim: še povišal je svojo prednost pri ujetih ribah v letošnjem letu. Sva pa se na Škofeljski graben vrnila tudi ob koncu zime. Narava še ni povsem oživela pa tudi vodostaj je bil še pecej nižji, kot je že sicer, saj je od zadnjega deževja minilo že nekaj tednov. Z ribami sicer nisva imela uspeha, sva pa preplašila nekaj fazanov, ki so po barju iskali svoje družice. Med ribolovom sem v daljavi slišal in videl jato prav posebnih ptic, ki gnezdiijo na Ljubljanskem barju »Tim, poglej, tisto tam so pribe!« sem zaklical. V odgovor pa sem dobil: »Ne pomagajo mi ptice, ki sem jim reče ribe, jaz bi rabil kvečjemu ribo, ki bi se ji reklo ptica!« — »Pa ne riba Tim, priba!« sem še rekel, preden me je premagal smeh. Nadaljevala sva svojo pot s tokom, se ustavila pri vsakem podrtem drevesu, potencialnem tolmunu, in temeljito premetala, a zaman. Pot naju je tako pripeljala do »konca« Škofeljskega grabna, do mesta, kjer se graben izlije v še en barjanski vodotok, in sicer reko Ižico. Za konec sva poskusila še z nekaj meti na sotočju, in lahko bi rekla: konec dober, vse dobro. Na izlivu je plovec popotila čudovita, velika, platnica. »To pa lahko odneseva dediju,« je predlagal Tim. Saj so platnice še »odprte.«

Bilo pa je precej očitno, da gre za »napeto« samico, polno iker, in res bi jo bila škoda upleniti, le nekaj dni pred pričetkom lovopusta. Tako je kmalu zaplavala nazaj v vode Škofeljskega grabna, midva pa sva se lahko precej boljše volje vrnila nazaj k avtu.

V Sloveniji je poleg večjih jezer, ribnikov in rek tudi mnogo manjših, ožjih rečic in potočkov, od katerih so nekateri lovni, spet drugi pa ne. Nekateri so v ribiškem upravljanju katere od ribiških družin, drugi ne. Čeprav morda na prvi pogled kdaj izgleda, da v njih ni življenja, pa so pogosto polni rib in škoda bi bilo ne poskusiti z ribolovom. Tako da le pogumno! Tudi ribolovne dovolilnice imajo pri takih revirjih po navadi nižjo ceno in res se izplača poskusiti nekaj novega (in Škofeljski graben pri tem ni nobena izjema). Tudi midva se bova na Škofeljski graben še vrnila, verjetno v toplejših mesecih, ko je sicer ribolov precej večji izziv, a je zato tudi morebitna nagrada večja. Poleti je graben precej bolj poraščen in ribolov s plovcem je skoraj nemogoč, se pa poleti vanj iz Ižice preselijo krapji, veliki linji in tudi ščuke (ribe se v njem tudi uspešno drstijo), kar daje temu majhnemu vodotoku posebno draž in privlačnost.

Besedilo in fotografije: Blaž Dominik

Preprosto in okusno: file klena v gorčični omaki z medom.

KLEN V GORČIČNI OMAKI Z MEDOM IN PODOBNI KULINARIČNI PODVIGI

Klen je ena najpogostejših sladkovodnih rib v Sloveniji. Zasedimo ga lahko v praktično vseh tekočih in stoječih vodah po vsej državi, še posebej v nižinskih vodah z zmernim tokom. Klen je izjemno prilagodljiv in vsestranski, zato je med ribiči zelo priljubljen. Je vsejed, lovimo ga lahko z metodami muharjenja, vijačenja, beličarjenja, talnega ribolova in na vlek iz čolna.

Ima zelo okusno, čvrsto meso, ki je lahko rahlo sladkasto. Ker vsebuje veliko kosti, predvsem srsti, je za kulinarične podvige najbolje uporabiti filetirane kose ali pa ga pripraviti na način, ki zmehča kosti. Klen ima ogromno srsti, zato je filetiranje zahtevnejše kot pri nekaterih drugih ribah.

Klasično filetiranje poteka tako, da najprej odstranimo luske in pustimo kožo nepoškodovano, če bomo ribo pekli s kožo. Če kože ne potrebujemo, jo odstranimo po filetiranju. Najprej seveda očistimo notranjost ribe in jo splaknemo pod hladno vodo. Klena položimo na bok, da je s hrbtom obrnjen k nam. Z ostrim nožem naredimo rez tik za škrgami do hrbtenice, nato pa vodimo nož od hrbtenice proti repu. Režemo s počasnimi gibi in sledimo kostem, da ostane čim manj mesa na hrbtenici. Uporabimo le najboljše, najostrejši nož. Ko pridemo do repa, odrežemo file in ponovimo postopek na drugi strani. Tako dobimo dva osnovna fileja s kostmi (brez hrbtenice, glave in repa). Nato previdno odrežemo rebrne

kosti (ki segajo od hrbta navzdol proti trebuhu). Nož vodimo tik pod kostmi in jih previdno izrežemo, ne da bi odstranili preveč mesa. Klen ima tanke srsti („y“ kosti) v zgornjem delu fileja, podobno kot ščuka in nekatere druge sladkovodne ribe. Odstranimo jih s pinceto; da bomo srsti lažje odstranili, pustimo file vsaj nekaj ur v hladilniku.

Ko smo pripravili fileje, se lotimo kuhanja. Naj dodamo, da so za filetiranje primerni kleni nad 50 cm, saj imajo debel hrbet. Klene lovimo v čistejših vodah, kjer so ribe zdrave in nimajo čudnih vonjav. Namesto filejev klena pa lahko uporabimo tudi fileje ščuke ali katere druge podobne sladkovodne ribe.

Klenov file v gorčični omaki z medom

Sestavine:

- 2 fileja klena
- 1 žlica grobozrnate gorčice

Namesto filejev klena lahko za omenjene recepte uporabimo tudi fileje ščuke.

- 1 žlica medu
- 2 žlici oljčnega olja
- 4 žlice smetane za kuhanje
- svež peteršilj
- sol, beli poper
- lupina bio limone.

Postopek:

Pečico segrejemo na 200 °C. Fileja previdno posolimo (sol lahko dodamo tudi kasneje!), popramo z belim poprom in položimo v pekač na peki papir, ki smo ga prej naoljili z nekaj kapljicami oljčnega olja. Fileje pokrijemo z alu folijo in pustimo v pečici za približno 20 minut. V posodi zmešamo gorčico, med, oljčno olje in smetano. Segrejemo omako. S to mešanico bomo kasneje premazali fileja.

Po približno 20 minutah preverimo, kaj se dogaja s filejema. Odgrnemo alu folijo, da se fileja malce zapečeta (po želji). Fileja vzamemo iz pečice in položimo na topel krožnik. Prelijemo z omako in posujemo z nstrgano lupino bio limone. Postrežemo s svežim peteršiljem in kuhanim krompirjem v kosih. Poleg jedi prija primerno ohlajeno vino, denimo nežni rose ali kar šampanjec. Pri slednjem kot družbo slani jedi (ali aperitiv) raje izberimo takšnega s čim manj ali nič sladkorjev (»brut nature«).

Klen z dimljeno soljo in s hrenovo omako

Sestavine:

- 2 fileja klena
- 1 žlica oljčnega olja
- dimljena sol (po okusu)
- 1 žlica masla
- 4 žlice smetane za kuhanje
- 2 žlici naribanega hrena
- sok polovice limone
- svež peteršilj.

Postopek:

Fileja premažemo z oljem in potresemo z dimljeno soljo. Pustimo počivati 15 minut. Fileja popečemo na srednje vroči ponvi na maslu, 3–4 minute na vsaki strani. Medtem pripravimo omako. V posodi zmešamo smetano, hren, limonin sok in malo soli. Postrežemo s kuhanim krompirjem in veliko peteršilja. Pogumnejši lahko dodajo tudi svež česen, namesto kuhanega krompirja pa pripravijo pomfri.

Kaj narediti z ostanki rib?

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je v letu 2022 v Sloveniji nastalo približno 151.000 ton odpadne

hrane, kar pomeni okoli 72 kilogramov na prebivalca. Kako lahko zmanjšamo količino zavržene hrane? Iz ribjih ostankov lahko naredimo ribjo osnovo (fond, ki je odlična osnova za omake, juhe in rižote), ribjo juho, ribjo pašteto ali ribje polpete. Poglejmo, kako lahko pripravimo ribjo osnovo in ribjo juho. Znova bomo uporabili klena, lahko pa uporabimo katerokoli podobno sladkovodno ribo.

Ribja osnova iz klena

Sestavine:

- glava, kosti in obrezki klena (brez škrg in krvi, sicer bo vse skupaj grenko)
- 1 čebula (narezana na četrtine)
- 2 korenčka (narezan na kolobarje)
- 1 steblo zelene
- 2 lovorjeva lista
- 10 zrn črnega popra
- 1 vejica timijana
- 1,5 l hladne vode
- 1 žlica belega pilsuhega vina.

Postopek:

Odstranimo škrge in krvave dele, saj dajo neprijeten okus. Če imamo čas, lahko kosti predhodno malo popečemo v pečici (180 °C, 10 minut) za globlji okus. Vse sestavine damo v lonec, prelijemo s hladno vodo in počasi segrevamo do rahlega vrenja. Ne mešamo. Med kuhanjem odstranjujemo pene. Tako kuhamo približno 45 minut, ne več, da zmes ne postane motna in grenka. Precedimo skozi fino cedilo ali gazo. Osnovo lahko uporabimo takoj ali zamrznemo v manjših porcijah za prihodnje jedi.

Bogata ribja juha iz klena

To je rustikalna, aromatična juha, ki jo lahko pripravimo s katero koli večjo ribo.

Sestavine:

- 1,5 l ribjega fonda (ali vode + ribjih ostanki)
- 2 žlici oljčnega olja ali masla
- 1 čebula (sesekljana)
- 2 stroka česna (sesekljana)
- 1 korenček (narezan na kolobarje)
- 1 krompir (narezan na kocke)
- 1 paradižnik (narezan) in 1 žlica paradižnikovega koncentrata
- 100 ml belega pilsuhega vina
- 2 lovorjeva lista
- 1 vejica peteršilja
- 200 g filejev klena (ali očiščene ribe brez kosti)
- sol, poper
- po želji lahko na koncu dodamo še ščepec žafrana za popoln pridih Sredozemlja.

Postopek:

V loncu najprej segrejemo oljčno olje in na njem popražimo čebulo in česen – do mehkega. Pazimo, da ne zažgemo. Dodaj korenje, krompir in paradižnik ter pražimo nekaj minut. Dodamo belo vino in pustimo, da izhlapi. Zalijemo z ribjim fondom in dodamo lovorjeva lista ter peteršilj. Kuhamo približno pol ure, dokler zelenjava ne postane mehka. Na koncu v juho dodamo klenove fileje, narezane na manjše kose. Kuhamo še približno 10 minut. Jed poskusimo, po potrebi jo solimo in popramo. Postrežemo z rezinami popečenega rženega kruha, s svetlim ležakom ali kozarcem suhega belega vina. Dober tek!

Besedilo in fotografije:
Jure Ušeničnik

